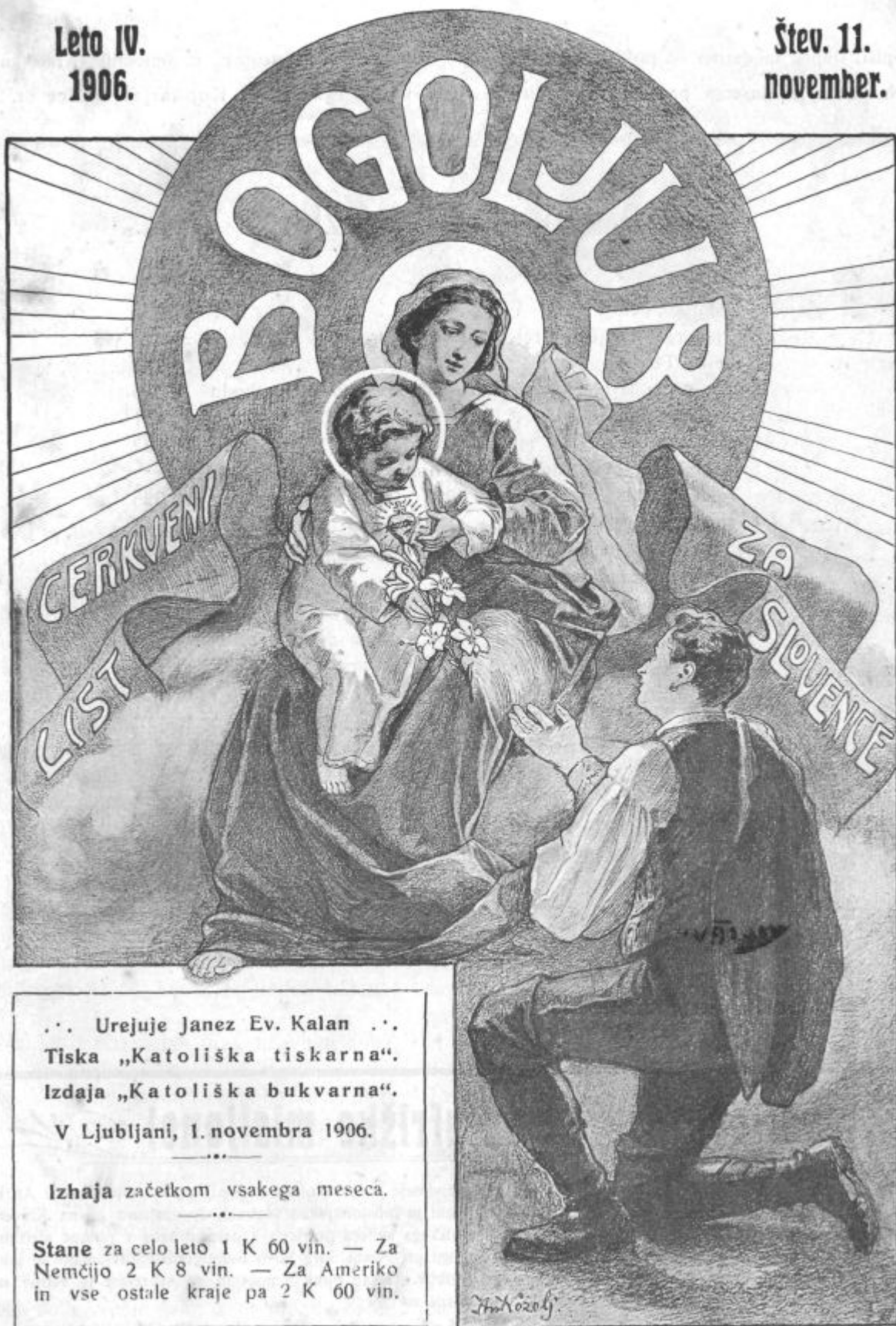

Leto IV.
1906.

Štev. 11.
november.

.. Urejuje Janez Ev. Kalan ..
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Izdaja „Katoliška bukvarna“.
V Ljubljani, 1. novembra 1906.

Izhaja začetkom vsakega meseca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin. — Za
Nemčijo 2 K 8 vin. — Za Ameriko
in vse ostale kraje pa 2 K 60 vin.

H. Kozelj

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: **Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, p. Smlednik, (Kranjsko.)**
Naročnina in inserati pa: **Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.**

Vsebina XI. zvezka:

	Stran
Apostolsko delo	321
Kaj je organizacije najprej in najbolj potrebno?	324
Nebesa. (Pesem)	325
Govor prem. lavantinskega knezoškofa na katoliškem shodu	326
Krizantema. (Pesem)	331
Poglej Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo!	332
Sedeminštirideseto letno poročilo bratovščine pršsv. Rešnjega Telesa za ljubljansko škofijo 1906	335
K Jezusu po Mariji!	337
Ne imenuj po nemarnem božjega imena	340
Za duše v vicah	340
Kraljica počasti sv. Rešnje Telo — krasen zgled	341
Kri za sv. vero	343
Misijonske drobtine	346
Razgled po Cerkvi	347
Odpustki meseca novembra 1906	351
V molitev se priporočajo	352
Zahvale za uslišano molitev	352
Darovi	352
Zahvala	352

Klaverjeva družba za afriške misijone!

Ako vleče koga srce, da bi žrtvoval svoje življenje iz ljubezni do najbolj zapuščenih ljudi v Afriki in da bi pomagal vse svoje žive dni afriškim misijonarjem in misijonarskim sestram, opozarjamo ga na Klaverjevo družbo. Kaj je to, boste vprašali? To je od apostolskega sedeža potrjena ženska družba v pomoč afriškim misijonom. Ima že dva novicijata, enega v Rimu, drugega pri Mariji Sorg blizu Solnograda. Sprejemajo se jako vestno vzgojene gospice, posebno one, ki znajo več jezikov. Tiskan pouk o pogojih za vsprejem je vedno na razpolago. Kdor želi biti vsprejet naj se blagohotno obrne na

Grofica Marija Terezija Ledóchowska, Rim, via dell' Olmata 16.

ROGOVJUR

Apostolsko delo.

(Dalje. — Marijini družabniki tole gotovo berite!)

Kaj je apostolsko delo, to zdaj veste, če ste pazljivo prebrali razlago o tem v predzadnji številki.

Najprej je treba imeti — to moramo še enkrat povedati — apostolskega duha, to je gorečnost in željo, tudi drugim kaj koristiti, če se jim kaj more. Kdor je sam goreč, bo tudi druge vnemal; mrzel človek ne more nikogar vneti. Ena goreča sveča lahko prižge sto in tisoč drugih; mrzel trst ne more prižgati tudi ene ne.

Predragi bralec, ali imaš ti kaj tega duha? Imaš kaj gorečnosti, kaj želja, da bi tudi drugi Bogu služili, greha se varovali, za dobro se zavzemali, večno se zveličali? — Upam, da vsaj nekaj tega duha, nekaj takih svetih žel'â čutiš v sebi. Praviš, da bi rad kaj dobrega storil, ko bi le vedel, kaj naj storiš.

No, kdor ima zares prav pravega duha, ta si že vé poiskati apostolskega dela; vsako priliko, ki se mu ponudi, porabi v ta namen. Morebiti ne more bogvekaj imenitnega pred svetom storiti; a on stori, kar je v njegovi moči; in Bog, ki poplača vsak kozarec vode, bližnjemu podan; on, ki je dva vinarja uboge vdove tako visoko cenil, bo tudi ta mala dela za veliko zaračunal in obilno poplačal. Če se pa ponudi človeku bolj bogata žetev, razširnejše polje, večje delo, je pa njegovo srce toliko bolj veselo.

Da boste to delo lažje vršili tisti, ki imate voljo za to, vam hočemo na nekatere reči s prstom pokazati: vidite, tole in tole lahko primete v roke, za tole se zavzemite, kar koga najbolj veseli. Pozneje hočemo pa še z zgledi apostolskega delovanja vam nekoliko po tej poti posvetiti, da boste rajši po njej hodili.

Trojno delo je v naših časih in naših razmerah prav posebnega priporočila vredno:

1. Razširjati dobro berilo, dobre časnike (slabe pa seveda izpodrivati). O tem je že davno umrli velemodri sloveči škof Ketteler rekel: »Razširjati dobro berilo je apostolsko delo«. Dokazovati tega ni treba veliko; vsak pameten človek to razvidi. Koliko se s pisanjem pohujšanja napravi, koliko duš zapelje! Kako bi bilo pri nas vse drugače, če bi slabih časnikov ne bilo! Koliko ljudem so ti vero vzeli ali vsaj skoro popolnoma zadušili! — Žalibog, da so ravno v tej reči sovražniki božji daleč daleč pred nami. Koliko več slabega berila je po svetu kakor pa dobrega! Kako pa tudi oni vse drugače delajo za to kakor pa mi! — Lansko leto, ko smo prosili, naj bi bilo v vsaki fari nekaj ljudi, ki bi naš list med svojimi znanci širili, je rekel uredniku neki prijatelj: »Veš, takih pa že ne boš dobil, da bi po hišah naročnikov nabirali«. »Že mogoče,« mu je odgovoril oni,

»že mogoče! Ko bi se šlo za kako demokračko ali kako drugo take baže berilo, bi jih dobil gotovo; tako ti pa že verjamem, da jih ne bo«. In res jih je bilo malo, razmeroma jako malo. Kolikokrat mi premišljujočemu te razmere, prihajajo na misel besede Gospodove: »Otroci sveta so modrejši v svoji vrsti, kakor otroci luči«. Da modrejši so, so delavnejši, so gibčnejši, so požrtvovalnejši! Čudno, da ima zloba večjo moč, kakor dobro, laž večjo kakor resnica, satan več in bolj gorečih apostolov kakor Bog! . . .

V tej zadevi napovedujejo, da bo kmalu prišla na dan nova postava, takoimenovana postava o »kolportaži«, ki bo zelo velikega pomena. Kolportaža, to je raznašanje in ponujanje berila. Zdaj je prav za prav postava to prepovedovala; za to postavo se sicer niso več dosti brigali, vendar je močno zadrževala razširjanje berila. Ko pa stara postava pade, se bo slabo berilo kakor povodenj vtilo med ljudstvo. Takrat bo treba na to vsa pozornost obrniti. V vsaki fari bo moral biti vsaj eden ali par kolporterjev (raznašalcev) krščanskega berila, da se prepreči delovanje nasprotnikov, ki bodo gotovo vse kote oblezli in vsiljevali svoje umazano blago. Na to že zdaj opozarjamo; ko pride čas, bomo že še posebej opomnili.

Pazite na časnike, pazite tudi na knjige! Pazite zlasti na povesti, na takozvane romane, šundromane, kakor jim po pravici pravijo! Tega judovskega blaga se je zadnja leta veliko razpečalo med nami. — Pridem pred par meseci s prijateljem gori v neke hribe v neko hišo; še celo mežnarija je bila. Sedeva za mizo, — in kaj je na mizi ležalo? »Strah na sokolskem gradu« je bilo zapisano zunaj. Odprem, in koj na prvi strani nedostojnosti. »Poglej, poglej,« pravim, »in to pride celo sem gor v te gore! V hiši je bilo odraslo dekle. »Ti, dekle, ki tole bereš, ali ti poznaš kaj Bogoljuba?« — »Naa, tistega pa prav nič ne poznam; to mi pa ni prav nič znano, kaj je to za ena reč« . . . In kaj je bilo v tistih bukvah še lepega brati? Na zadnji strani je z debelimi črkami povedano, da bodo tisti, ki bodo to kugo okoli trosili, dobili za nagrado — kaj menite, kaj? —

lepo podobo Jezusovega Srca; in tisti, ki se bodo še bolj pognali, molitvenik Jezusovega Srca!! — Ti pa znajo, ti, sem si mislil; na ta način love to slepo, nevedno ljudstvo! Da, da, otroci sveta so modrejši v svoji vrsti kakor smo mi! . . .

Kdor želi povesti brati, bo zdaj začela v Ljubljani izhajati takozvana »Ljudska knjižnica«, pa naj se naroči nanjo! (Natančneje pove »Domoljub«.) — Pred vsem pa širite dobre časnike! In tu moramo pripomniti še tole: Marsikje še vedno vlada mnenje, da politični listi, to so »za ljudstvo«; verski pa samo za kake posamezne pobožne osebe. To je zmota. Politični listi so nam nujno potrebni in imajo velikansko zaslugo, da je naše ljudstvo v tej dobi prebujenja ostalo na pravem tiru; a od same politike ima ljudstvo vendar premalo, in od samih novic še manj; treba mu je še krepkejše dušne hrane. Saj je le vedno res, kar ste zadnjič brali, da najimenitnejša vseh resolucij je ta, da mora naše ljudstvo po tem revnem življenju v nebesa priti. Torej nabožni kakor politični listi so za **ljudstvo** tako potrebni kot dvoje očes v glavi.

Razširjati dobro berilo je tedaj apostolsko delo, posebno v naših časih, ko je vse v branju, in bo le še vedno bolj. Zapomnite si to vsi dobri kristjani, ki imate kaj gorečnosti, in zlasti vi marijanski družabniki, ki imate kaj pravega duha! In storite svojo dolžnost ter se ne dajte sramotiti od socialdemokratov in drugih sovražnikov božjega imena, ki za razširjanje svojega brezbožnega berila žrtvujejo vse in store vse mogoče!

2. Boriti se proti pijančevanju, delati za treznost in zdržnost. No, o tem pa ne smemo tako naširoko pisati kakor o prvi točki, ker tega mnogi ne slišijo radi in si je »Bogoljub« že dovolj zamere nakopal s tem. Pri vsem tem pa ostane le neovrgljiva resnica, da je to delo poleg razširjanja dobrih časnikov v naših časih in naših razmerah **najpotrebnejše in najimenitnejše apostolstvo**. Koliko denarja bi se prihranilo, koliko miru ohranilo, koliko greha zabranilo, koliko duš več rešilo. — ko bi se manj pilo, to se ne dá izreči! In zato se tudi po vsej pravici pričakuje, da se

bo dobilo v vsaki fari, v vsakem krščanskem društvu, v vsaki Marijini družbi, mladeniški kakor dekliški, nekaj oseb, ki se bodo za to vneli in z apostolsko gorečnostjo, ne strašeč se nobenih zaprek, razširjali misel treznosti in zdržnosti. Prepričani naj bodo, da kolikor težje gre ta reč, kolikor več ugovarjanja bodo preslišali toliko krasnejše bo plačilo!

3. **Delo za misijone med pogani.** Dočim veljata prvi dve deli za domače kraje, za naše rojake, — se razteza to delo čez mejo domovine v tujino. In to je prav pravo apostolsko delo v najbolj pristnem pomenu. Saj je ravno apostolom Jezus rekel: »Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!« In apostolov poklic je ravno ta in edino ta bil, nevernikom oznanovati Kristusa Križanega.

Pri nas še ne čutimo zelo potrebe, kaj posebno se zavzeti za misijone. Dočim sta dva nemška katoliška shoda: lansko leto V. avstrijski in letos velikanski in veličastni 52. nemški v Essenu povzdignila glas za misijone, se pri nas na katoliških shodih še ni čula beseda o misijonih. Vso pozornost in skrb prevzema nam misel, kako bi katoliški ideji doma do zmage pomagali. Prav tako! Pa vendar je misijonsko delo najbolj **katoliško in apostolsko** vseh del. Ljudstvo naše dosti rado daje za misijonske namene, in čuti samo, ob sebi, da je to nekaj zelo lepega, potrebnega in koristnega; toda kaj več se ne stori od naše plati, — mi nimamo skoro nobenega misijonarja! Ko bi drugi narodi tako delali, bi bili pogani obsojeni v večno poganstvo. Tu ni prostor, da bi na dolgo utemeljevali potrebo tega dela. Samo en stavek: Ko bi bili dvanajsteri apostoli čakali, da spreobrnejo vse svoje rojake Jude, preden se podajo na pot k nevernikom, bi še danes mi in drugi narodi sedeli v temi poganstva, toda Judje bi tudi do danes ne bili še spreobrnjeni. Tako tudi med nami ne bo nikdar zmanjkalo (krščenin) poganov; a **preden** te spreobrnemo, smo dolžni iz hvaležnosti, ker smo prejeli pravo vero, pripomoči po svoje, da jo prejmejo tudi drugi, kateri dosedaj niso imeli te sreče, sicer bodo

ostali na večno to, kar so. In to posebno v teh naših dneh, ko se je svetovni promet tako razvil, ko so vsa divja ljudstva odkrita in vsa pota do njih odprta; in to tembolj, ker če te dežele ne bodo postale s časom katoliške, bodo postale pa — protestantske.

Iz teh dobro utemeljenih razlogov si bo »Bogoljub« po svojih slabih močeh prizadeval — ne da bi hotel količkaj domače potrebne in prekornostne naprave oškodovati — polagoma buditi misel za misijone.

S tem je popisano in priporočeno trojno posebno važno in vsega priporočila vredno apostolsko delo.

Neke posebne vrste apostolsko delo je takoimenovano **karitativno delo**, to je: **delo krščanskega usmiljenja**, skrb za siromake, bolnike in druge pomoči potrebne, — o čemer govore pravila Marijinih družb v posebnem odstavku: 13. Izkazujejo naj tudi radi dela telesnega in dušnega usmiljenja. Marijine družbe prejšnjih časov so se v tem odlikovale. Mi bomo govorili o tem v posebnem poglavju.

Vsak pa nima ali zmožnosti ali priložnosti, da bi k dobremu napeljeval druge ljudi, da bi agitiral med njimi, jih nagovarjal, vnel, itd. Ali tak ne more nič apostolsko delati? Tudi lahko, čisto po tistem, ne da bi kdo za to vedel. Kako pa? Recimo tako — ker smo ravno v tem času — da se človek prav s posebno gorečnostjo vrže na to, **reševati duše iz vic**, da zanje moli, zanje trpi, se zanje daruje, kar mogoče veliko odpuškov zanje nabira, z neko sveto pohlevnostjo gleda in išče, da bi jim in kako bi jim kar največ mogoče pomagal. To apostolstvo priporočamo vsem, zlasti tistim, ki z besedo ne morejo kaj prida storiti. — A kdor ima zmožnost in priložnost, naj se mu nikaar ne zdi škoda jezika in nog in vseh instrumentov, katere mu je Bog dal, da more ž njimi kaj dobrega storiti.

Glejte, predragi, krasnega polja delavnosti »v vinogradu Gospodovem«, ki se nam odpira, in na katero nas kliče Bog na delo!

(Bo še prišlo.)

Kaj je organizacije najprej in najbolj potrebno?

Na to vprašanje smo zadnjič obljubili odgovoriti.

Najprej je treba k poročilu o katoliškem shodu še nekaj dodati. To namreč, da so prišli med zborovanjem v Alojzijevišču neki baraboni — in še precej jih je bilo; kakih par sto — pa so na cesti žvižgali in vpili, in bi bili radi, če bi se to tako lahko dalo, nas vse razgnali in domu napodili. No, to ni bilo prav nič hudega — razven, da so se nekateri preprosti udeležniki katol. shoda te druhali v svoji preprostosti malo preveč ustrašili, češ, kaj bo pa zdaj.

Veste kaj sem si pa jaz mislil, ko sem gledal te ljudi? Smilili so se mi v dno duše ti siromaki, ti zaslepljenci! Kakšna gorečnost, kakšna strast, kakšna besnost, in sami ne vedo zakaj. Kaj jim je storila žalega Cerkev, zoper katero zdaj tako besne?! — In mislil sem si dalje: Koliko mladine se po mestih pogubi! Koliko jih zapelje slaba družčina, koliko jih zaide v socialno demokracijo in pride ob vso vero! Tu bi bilo treba nekaj storiti! Ta stvar potrebuje boljše, tesnejše organizacije. **Tu bi bila organizacija najprej in najbolj potrebna!**

Mnogi izmed teh fantov so prišli tudi s kmetov, od krščanskih starišev, od dobrih mater, katere so jim pri slovesu naročale, naj na Boga nikdar ne pozabijo. Nekaj let so se morebiti držali še s težavo na površju; a skušnjava je bila vedno hujša, zapeljevanje vedno večje, priložnosti vedno več, kolikor večji je fant postajal; — in zdaj, če bi ga mati videla, kakšno je njegovo življenje, njegovo srce, strah in groza bi je bilo! — Ko sem bil še v Ljubljani, so mi pravili rokodelski pomočniki, katerih peščica je v Marijini družbi, kakšno življenje je med pomočniki, kakšno po delavnicah, kako govore, kako zabavljajo, kako majejo in vlečejo tovariša, ki ima še kaj boljšega duha, kako se norčujejo iz njega, dokler ga ne pridobe, in kako gasovražijo, če se jim ne vda. Ni

čuda tedaj, da jih je razmeroma malo, silno malo, ki dobri ostanejo! — Ako je fant sam in nima nobene opore, kako težko mu je, kljubovati tem viharjem in se ne ukloniti!

Tako je v Ljubljani, in po drugih večjih mestih (Celje, Gorica . . .) gotovo ni nič boljše; deloma velja pa to tudi o majhnih mestih in trgih. Tu bi bilo treba nekaj storiti! Sicer že nekaj imamo, vsaj v Ljubljani, pa to je premalo ali vsaj premalo urejeno, organizirano. Imamo katoliško delavsko, rokodelsko, mladeniško društvo. A vse to ima primeroma premalo udov. Imamo tudi Marijino družbo v Križankih. A kdo se spomni nanjo? Zato primeroma zelo počasi napreduje, ima malo prirastka. Marijina družba v takem mestu bi morala imeti vsaj nekaj stotin udov, tudi moških!

Nasprotniki to vse drugače znajo. Sem pa naletel tamle nedavno na naših zapoških vrtovih na tropico mladih fantov, med njimi rokodelskega učenca od tukaj, čevljarčka iz Ljubljane, ki je kazal našim neko knjižico. Radoveden, kakšno mestno modrost jim razlaga, poprosim: »Pokaži no še meni, kaj imaš tako lepega!« In kaj je bilo? »Sokolski koledar«. Aha, sem si mislil, da bo kaj takega! »Ali si že Sokol?« »O ne, ampak samo telovadit se hodim tje, pravijo, da je to zelo dobro.« Vidite, tako zvaobljajo fante k sebi in jih uvrščujejo v svojo vojsko. Saj »Sokol«, ko bi bila to samo sama telovadba, bi to nič hudega ne bilo; naj skačejo in plezajo fantje, ki so mladi; ampak kako je v resnici, to vsi vemo. V cerkev jih gotovo ne vabijo pri »Sokolu«, in pridige tudi ne izprašujejo. — Če pa že liberalci tako pridno skrbe za svoj naraščaj, kaj šele socialdemokrati, ki imajo na vse plati svoje nitke napletene, in kar enkrat v svojo mrežo dobe, tudi dobro in trdo povezano, da jim ne uide zlepa. Človek, ki je enkrat zašel na to pot, kdo ga bo zopet spreobrnil?! V nespokornosti trdovratno živi in velikokrat tudi v nespokornosti trdovraten umre.

Tu bi bilo treba od naše strani več odpora in boljše uredbe. Če se že z mestnim ljudstvom samim nič ne dá narediti, skušajmo ohraniti vsaj to, kar s kmetov izmed vernega ljudstva v mesto prihaja. Saj mestno prebivalstvo s svojim nenaravnim življenjem itak samo sebe uničuje, in dežela z vedno novim blagom zaklada mesto. Najbolje bi bilo, da bi ljudje ne silili toliko v mesta. Ta silni tok in pritisk z dežele v mesta, to je tudi — kakor Amerika — ena hudih modernih bolezni, o katerih pa ne moremo tukaj kaj več govoriti, dasi bi bilo zelo potrebno. Če se pa že ljudje ne dajo ustaviti, bilo bi jih potreba vsaj kolikor mogoče, in sicer od prvega vstopa v mesto, zavarovati pred nevarnostmi mestnega življenja. Verni kmečki starši, včasih že prisiljeni izmed mnogih sinov kakega v mesto poslati, niti slutijo ne v kakšno nevarnost ga pošiljajo, kaj bo fant ondi vse videl in slišal. Vendar jih nekoliko skrbi, kako bo ž njim. Če bi ga mogli ondi izročiti zanesljivim osebam, ki bo po očetovsko zanj skrbela, uvrstiti med dobro, zanesljivo družbo, koliko lažje in bolj brez skrbi bi ga dali iz rok! To bi se vsé lahko tudi že zdaj zgodilo, a dejansko se le ne godi. Vprašam: katera mati ali oče, ki pripelje sina v mesto, ga pride ob enem v Rokodelski dom ali celo v Marijino družbo v Križanke zapisat in ga ondi priporoči skrbnemu varstvu in vodstvu ondotnih voditeljev! In to bi bilo treba urediti; tu je

organizacija potrebna. In to se z dobro voljo tudi dá narediti; samo organizacije je treba.

Vse to deloma velja tudi o dijakih. Koliko mladeničev srednje šole popačijo! Mati ga je dala od sebe preprostega, nedolžnega — nazaj ga pa dobi, da ga več ne pozna!

In istotako velja to o ženski mladini, ki po mestih službe išče. Koliko nedolžnosti pokopane! En strašen zgled smo zadnjič navedli. In te dni beremo iz Trsta: »Zastrupila se je 22letna M. Strnad«. Kdo je ta Strnad? Odkod je ravno, tega ne vem. A gotovo je to slovenska deklica, ki je prišla z dežele v mesto sreče iskat, zašla, in potem tako žalostno končala. — O varstvu deklet po mestih smo lani govorili na shodu v Mariboru. Seveda samo govoriti nič ne pomaga. Samo v Trstu, kjer je seveda na Slovenskem največja potreba, in so se nekateri mladi vrli gospodje temu delu z vso vnemo posvetili, stvar napreduje. Upamo, da se bo po katoliškem shodu tudi drugod naša organizacija v tem oziru izpopolnila, ker, kakor rečeno, po moji misli je tu najprej in najbolj potreba. Zgubljenega je že dovolj veliko.

Tudi to bi bil en lep kosec apostolskega dela.

Izročam te misli v blagohotno uvaževanje vsem, ki se za to zanimajo. Ako se pa kaj motim, se rad uklonim boljšim mislim.

Ur.

Nebesa.

Zaupno ji poglej v obraz,
kaj smrti se, bolnik, bojiš?
Končan bo skoraj smrtni boj,
in vse, v boju kar trpiš;
o trpi, — lepa so nebesa!

Kaj če ugasne ti okó,
ki je ljubilo solnčni svit?
Tam gôri Luči večne žar
očém je blaženim odkrit;
ne toži, — lepa so nebesa!

Kaj žali dušo ti zavest,
da se poslavlja od sveta?
Nad zvezdami se vidimo,
tam gôri še le smo doma;
o molči, — lepa so nebesa!

A. Muren.

Govor

prem. lavantinskega knezoškofa na katoliškem shodu.

Milostljiva in prečastita nadpastirja! Svetla gospoda kneza (Windischgrätz!) Preblagorodni gospod predsednik! Mnogočislani zbovalci!

Kdor vstopi v hišo ali družbo, jo mora pozdraviti in po pozdravu poznajo zbrani došlega gosta, kakor tico po petju.

Ko vstopim zdaj — in to že tretjikrat, o dobro znamenje, vse trojno je popolno, k tretjemu rado gre — ko vstopim in že stojim zdaj, pravim, med mnogoštevilno in prečislano družbo katoliških Slovencev, in ker želim, da pomeni moj pozdrav več, kakor navadno pozdravljenje, pozdravim vas z najstarejšim in najsvetejšim krščanskim rekom: Hvaljen bodi Jezus Kristus!

In zdaj me poznate, kdo da sem in kaj da hočem. Zdaj poznate moje mišljenje in hotenje, vse moje stremljenje, dejanje in nehanje. Zdaj veste, po kaj sem obhajal od 6. do 10. tekočega meseca sinodalni shod 235 ljubljenih svojih sodelavcev v vrtu in vinogradu škofije Lavantinske in čemu sem prihitel na tretji slovenski katoliški shod. — A zdaj poznam tudi jaz vas, ki ste glasno in jasno, ste zavedno in veselo odzdravili: Vekomaj. Amen. Zdaj poznamo skupni svoj program, vzajemno svoje hrepenenje in prizadevanje.

Moj in vaš nepresežno vzvišeni program je Jezus Kristus. Moja in vaša vroča želja, moja in vaša krepka volja je slava Kristusova in lastna stalna blaženost. Ta vodilni svoj načrt smo posneli po angeljih, po jočih v sveti božični noči nad betlehemskimi livadami: Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji dobre volje! Na le-ta naš temeljni načrt se opira in ozira vse drugo. Saj ga ni bilo in ga ne bo, po katerem bi se rešili časno in večno: razen obljubljenega, željno pričakovanega in resnično pridoposlanega Mesija, Jezusa Kristusa. Zato mora Kristus med nami živeti, kraljevati, gospodovati.

V tem smislu in duhu smo se zbrali k slovesnemu pričevanju svojega vzora, svojega programa. Papež Pij X. priporočajo v svoji poslanici z dne 11. junija 1905 katoliške shode, ki naj bi bili javne izpovedi katoliške vere ter napovedi božjega miru in blagoslova. Katoliški shodi bi naj bili pričevalci krščanske zavesti, vnetosti, navdušenosti. Kristus je imel slovesen vhod v Jeruzalemu, ko je bilo zbranega največ ljudstva v Jeruzalemu, pa je umrl na križu med mrknjenjem solnca, med pokanjem skal, med odpiranjem grobov; je od mrtvih vstal ob najbolj prazničnih dnevih judovskih; in sv. Duha je poslal apostolom med pišem in v podobi gorečih jezikov na binkoštni praznik, ko so bili Judje zbrani od vseh strani, tako da je sv. Peter nemudoma sprejel še tisti dan tri tisoč vernikov v sveto cerkev.

V Kristusu zbrani zborovalci!

Znamenito, vелеvažno geslo je izdal razsvetljeni apostol sveta, ko je naročil dragim svojim Efežanom: prenoviti vse v Kristusu (Efež. 1, 10), in sicer tako prenoviti in izpopolniti, da bo vse in v vsem Kristus (Kol. 3, 11), da bo on v vseh ljudeh upodobljen. (Gal. 4, 19).

Oprt na to Pavlovo načelo je duhoviti papež Leon XIII., neminljivega spomina, v svojih vekovitih poslanicah naglašal, da je v naših viharjih in nevarnih časih najti rešitev samo le v povratu k božjemu Vzveličarju: »V tem je zapopadeno ozdravljenje zla«, piše modri učenik v okrožnici z dne 25. decembra 1888 klasiško kratko, »da se zasebno in javno povrnemo k Jezusu Kristusu in h krščanskemu življenju.« In v glasoviti okrožnici »Rerum novarum« z dne 15. majnika 1891 opominja vesoljni učenik: »Kreniti ali odstopiti od Kristusa je poguba, h Kristusu se vrniti je otežba.«

In sedanji srčno in srečno vladajoči papež Pij, po previdnosti božji X., so v svoji prvi, težko pričakovani ker odločilni in me-

rodajni encikliki z dne 4. oktobra 1903 načrtali svojo sveto in veličajno nalogo z apostolskim vodilom: Vse obnoviti in popraviti v Kristusu, da bo v vseh upodobljen Kristus.

Prav to je pač tudi ves namen in pomen tretjega slovenskega katoliškega shoda, ki presega po dušni žaroti udeležencev prvi in drugi shod, ki sicer tudi slujeta po izredni navdušenosti svojih obiskovalcev. Pričujoči katoliški shod želi in hoče, da se vse preobrazí v Kristusu, ki naj kraljuje v vseh razmerah domačega in naj vlada v vseh odnošajih javnega življenja.

Zatorej urno in popolnoma nazaj k njemu, ki je pot, resnica in življenje (Jan. 14, 6), v vedi, katere najvišji cilj je spoznanje resnice; v umetnosti, katere najglavnejši smoter je razodetje in odkritje večne dobrote in lepote, ki odseva, odsvita v stvaréh. Kristus, beseda božja, v kateri so skriti vsi zakladi modrosti in učenosti (Kol. 2, 3), je solnce duhov, je vir luči, je izvor lepote, je središče, od katerega mora izhajati in h kateremu mora voditi in se vračati vsaka prava veda, vsaka pristna umetnost.

O kako živo in željno je hrepenel najmodrejši grških modrijanov, vrlí Sokrat, po Učitelju resnice in čednosti! Sebe in svoje učence je tolažil ter tolažil: Čakajmo, morda pride, ki nas bo učil, kako moramo živeti z ozírom na bogove in ljudi! Samo le božje bitje nas more prav podučiti, je goščé vzkliknil plemeniti mož. In res, obiskal nas je On, ki izhaja z višav, razsvetlit te, ki sede v temi in v smrtni senci, da ravna naše noge na pot miru. (Luk. 1, 77, 78). Prišel je dolgo zaželeni Učitelj resnice in čednosti, Kristus Jezus, ki sam zatrjuje o sebi: Vaš Učitelj je le eden. (Mat. 23, 10.)

Tega edinega Učitelja večnih resnic in vzveličavnih čednosti naj se tesno oklenejo in neodjenljivo držijo vsi gojitelji vede. Nesrečen, kdor še toliko ve in zna, pa ne pozna njega, ki govori o sebi: Jaz sem luč sveta; kdor sledi za menoj, ne tava po temi, temveč ima luč življenja. (Jan. 8, 12.) Dokler sem jaz na svetu, sem luč sveta. (Jan. 9, 5.) Kristus pa ostane na svetu do konca dni — in sicer po svoji ustanovi, sveti Cerkvi, po ka-

teri živi, blagoslavlja in deluje. Za to razsvetljuječo in ogrevajočo lučjo naj bi stanovitno hodili učenjaki in umetniki. Kam pa naj sicer gredo? Gospod, kam naj pojdemo, je klical močnoverni Peter. Ti imaš besede večnega življenja. In mi smo verovali in spoznali, da si Kristus, Sin božji. (Jan. 6, 69.) Tu v visoki šoli Jezusovi so našli najizbornejši veleumi popolno nasičenje svoje vedoželnosti, so našli mir srca, so našli zlato svobodo. Kjer je Duh Gospodov, tam je svoboda. — Kristus vas bo osvobodil. (Gal. 4, 21.)

Tudi v kraljestvu vede in znanosti mora vladati Kristus. Saj tudi veda ne more vložiti drugega temelja, kakor je vložen, ki je Jezus Kristus. (I. Kor. 3, 11.) Veda se mora zlagati s krščanskimi, vedno veljavnimi načeli; če jih prezira ali se jim celo ustavlja, je brez moči, je brez jedra in zrna. Moč in življenje prejema le od nezmotljivega, edinovzveličavnega nauka Kristusovega, ki je tolike moči, da že dvatisoč let vlada in vodi vesoljni svet ter ga bo še dalje vladal in varoval puščobe in praznote. Potemtakem pa zapoveduj in se proslavljaj Kristus v kraljestvu znanosti in umetnosti! On, ki je Edinorojeni Očeta, je svetloba njegove časti in podoba njegovega bistva, in ki vse z besedo svoje moči nosi... in sedi na desnici veličastva v visokosti (Hebr. 1, 3) in v katerem prebiva vsa popolnost (Kol. 1, 20): ta bodi vzor učenjakom in umetnikom, bodi vzgled profesorjem in dijakom, bodi voditelj učiteljev in učencev, vzgojiteljev in gojencev! Zakaj, to je večno življenje, da spoznajo tebe, edino pravega Boga, in njega, ki si ga poslal, Jezusa Kristusa. (Jan. 17, 3.) Njemu, kateremu se klanjajo kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo (Filiplj. 2, 10), temu služiti, tega poslušati in posnemati, bodi vseh ved in umetnij najvišja slava in hvala!

Veda in umetnost mogočno vplivata na zasebno in javno življenje, katero ali razkristijanita ali pokristijanita, kakor pač delujeta, ali na nekršč. ali na kršč. podlagi. Zato pa vsa čast in hvala vrlim možem, ki si prizadevujejo, da Kristus vlada v državi vede in

umetnosti, ki stoje na skali Petrovi, so naslonjeni na steber in podsombo resnice: na sveto katoliško Cerkev. Radost nad radost, da kaže vseučiliško dijaštvo katoliško zavest in da si črta in riše pravi smer za svoje priložnejše življenje. »Danica« in »Zarja« napovedujeta blagonsno prihodnost. Z uma svetlim in mirnim mečem se bodo katoliški akademiki zmagonosno borili in proslavljali, če bodo vedno eno srce in ena duša. Vstanite in Kristus vas bo razsvetlil! (Efež. 5, 14.) Nazaj h Kristusu! Vera v Kristusa more več ko gore predstavljati, ona premore celo kamen od srca odvaliti.

Če bo Kristus vladal v vedi in umetnosti, bo vladal tem lažlje v človeški družbi — pred vsem v družini. Saj mora biti tudi tukaj in še prav posebe kralj in gospod. Kristus je povzdignil in poplemenil družino, ko je sam trideset let v njej živel, delal, bil v njej pokoren in poslušen, je v njej rasel kakor na starosti, tako na modrosti, na milosti in ljubeznivosti pred Bogom in pred ljudmi.

In ravno sveta Družina nazareška bi naj bila slovenskim družinam vzgled in vzor. Po zvestem češčanju in vestnem posnemanju svete Družine nazareške bi dobivale trdna tla družinske čednosti, bi se globlje in globlje ukoreninjevale. In v tem oziru bi največ koristila družba krščanskih rodbin na čast sveti Družini nazareški, katero so modri papež Leon XIII. s krasno okrožnico z dne 14. junija 1892 raztegnili na ves katoliški svet. V Lavantinski škofiji šteje ta času primerna in potrebna družba že 30.800 družin z 148.370 člani. Vse hvale in skrbne razširitve vredna družba napeljuje družinske očete, da se vedejo kot namestniki sv. Jožefa; žene, da se vzgledujejo nad božjo Materjo; in otroke, da nasledujejo božje dete Jezusa.

In varstvo svete Družine je najmočnejša bramba zoper napade in navale na krščansko življenje v družini. V družini, ki časti in posnema sveto Družino, ne bodo opravili nič, ki izkušajo preosnovati posvetno postavo glede na svetost, enotnost, nerazdružljivost svetega zakona, ki je nosilni steber družini, občini, državi, človeški družbi sploh. Besede

da Kristusova je tukaj postava: Kdorkoli se loči od svoje žene in vzame drugo, prešestuje nad njo; in ako se žena loči od moža in se omoži z drugim, prešestuje. (Mark. 10, 11, 12.) Kar je Bog združil, naj človek ne loči (Mat. 19, 6.) Ta večno veljavni izrek Kristusa je povzročil, da je štiri in pol milijona avstrijskih katoličanov v dveh mesecih povzdignil svoj glas zoper krič o razporoki ali o ločitvi sklenjenega zakona.

Da, Kristus kralj v krščanskih družinah, in v njih bota bivali složnost in ljubezen, bota stanovali zadovoljnost in blaženost, bode polno miru in blagoslova božjega. Živo želim, da bi slovenske družine tako živele, da bi jih Kristus rad obiskal, kakor je obiskal goste v Kani Galileji, pa je obiskal hišo Simonovo in Cahejevo in v Betaniji blago trojico Lazarja, Marto in Marijo.

Kakor v družini, mora Kristus vladati ravnotako tudi v šoli, kjer se nadaljuje domači poduk in domača vzgoja.

Čudovito, Kristus sam je obiskal šolo. Toda katero? Šolo tempeljsko, šolo torej versko, in nobene druge. Tam v tempelju je sedel prav kakor učenec med učenički, je poslušal, odgovarjal in prašal, da so se mu vsi čudili. V šolo, v kateri uči Kristus vzveličavne resnice in čednosti, v tako šolo morajo pošiljati starši svoje otroke, če hočejo izrediti otroke božje in dediče nebeškega kraljevstva, če hočejo doživeti veselje nad njih pokorščino do sebe, do Cerkve, do domovine.

Kristus je zaklical besede, ki že dvatisoč let donijo po širnem svetu: Pustite otročičem k meni priti in nikar jim ne branite, zakaj tacih je nebeško kraljestvo! (Mark. 10, 14.) Kristus je otroke ljubil, jih je objemal, je na nje roke polagal ter jih je blagoslavljal (Mark. 14, 16), in otroci so za svojim nebeškim prijateljem radi hodili, so ga poveličevali, so mu klicali hosana, hosana! In Kristus je nedolžne otroke obkrožil z visokim in močnim obzidjem, da bi jih obvaroval zapeljivosti, da bi jih branil pred pohujšanjem. In ta obrambni zid je grozni izrek: Kdor pohujša katerega teh malih, ki v mene verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil

Poroka sv. Katarine.

mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja. (Mat. 18, 6). Strašne besede! Vsak Slovenec naj skrbi, da ga ne bodo zadele; zlasti naj skrbijo za to starši, odgojitelji, učitelji.

Ali ni strašno slišati, da se nahajajo ljudje, ki hočejo Kristusa, njegov sveti nauk in sveti križ odpraviti iz šole, namesto zveličavnega krščanskega nauka uvesti medlo mešanico, odstraniti prejemanje svetstev, zabraniti vaje v božjih in dejanskih čednostih! O nespamet, o škodljivost svobodne šole, šole brez Kristusa, brez Učitelja večne resnice in večnega življenja! Ne, takšne šole ne marajo Slovenci, ki so krščanski narod; in zato mora biti šola tudi krščanska, če hoče biti slovenska, narodna. Prav danes praznuje Cerkev god sv. Jožefa Kalasancija (umrl 1648), ustanovitelja reda regularnih klerikov Matere božje pobožnih šol.

Kristus živi, gospoduj in ukazuj v šoli!

V Kristusu se mora dalje prenavljati socialno ali družabno življenje. Kristus mora voditi gospodarje in služabnike, posestnike in najemnike, delodajavce in delavce, bogate in revne, sicer ni sreče, ni zadovoljnosti, ki je že polovica prijetnega življenja. Kristus mora biti vseh Gospod, sicer noče nobeden ne poznati in ne imeti gospoda nad seboj.

Kristus je zlasti povišal in posvetil delavski stan, ko je bil rojen v tem stanu, je vzel hlapčevsko podobo nase, je bil imenovan tesarjev sin in celo kratko tesar; ko je dalje izvolil izmed delavcev svoje ljubljene tovariše in apostole. Pri svojem javnem učenju se je rad mudil pri delavcih, je rad govoril o njih delovanju v vinogradu in na polju ter o njihovem plačilu na večer. Kristusa so posnemali apostoli, zlasti bogonarjeni Pavel, ki je bil sam rokodelc, tkal je preproge in šotore, in je pridno priporočal delo. Vobče je znan njegov krepki izrek: Kdor noče delati, naj tudi ne jé. (II. Tes. 3, 10). Delavci moramo vsi biti. Kdor noče delati, ko bi lahko delal, naj ne jé, ne pije. Delati pa moramo v Kristusu, s Kristusom in za Kristusa. Le Kristus reši novodobno družbo!

Kristus mora vladati v občini, deželi in državi. Saj je njemu dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. (Mat. 28, 18).

Kristus kraljuje vsled prirojene pravice kot edinorojeni Sin Kralja najvišjega, torej dedič vse oblasti; in kraljuje tudi vsled pridobljene pravice, ker nas je namreč otel oblasti teme (Kol. 1, 13) in je dal samega sebe v rešilo za vse (I. Tim. 2, 6), in so vsi postali njegovo pridobljeno ljudstvo. (I. Petr. 2, 9).

Kristus je najvišji vladar in izvršuje svoje vladarstvo po svojem kraljestvu na zemlji: po eni edini, sveti, katoliški in apostolski Cerkvi, v kateri vlada po resnici, pravici in ljubezni. Kot najvišji oblastnik ima neoddatno pravico, dajati postave občinam in državam; in to je storil po večno veljavnih zakonih svojega evangelja, ki veže kot najvišji zakonik vsa ljudstva in vse države. Evangeljska postava je najmočnejša podlaga obstoju in blagostanju vsakega kraljestva. Ako se izpodkoplje in izpodmakne ta temelj, je pogibelj neizogibna. Saj tudi tukaj ne more nihče vložiti drugega temelja, razen tega, ki je vložen, kateri je Kristus Jezus. (I. Kor. 3, 11).

Občina, dežela in država morajo skrbeti pred vsem za časno blagostanje svojih občanov, deželanov in državljanov, vendar tako, da le-ti ne izgubijo večne blaženosti, ki se pa pridobi le po Kristusu. Drugega imena ni danega ljudem, da bi se zveličali, kakor je dano ime Jezusovo. (Dej. ap. 4, 12).

Kraljij torej Kristus vselej in vsepovsodi!

Prečislani zborovalci!

Jezus Kristus včeraj in danes, tisti tudi vekomaj! (Hebr. 13, 8).

Razvoj in procvit slovenskega naroda se more uspešno vršiti le na drži podlagi tiste vere, ki sta jo oznanjevala solunška brata sv. Ciril in Metod, in po kateri sta preobličila Slovanski svet. Moč in krepkost Slovencev se bo pokazala, ko bo cvetela pri njih dejanska vera, ko bo vladala složnost srca in složnost duše. Drugim narodom je dal Bog po enega apostola, nam pa je dal kar dva brata apostola, da nas tem izdatneje družita v veri in ljubezni.

Slovenci, držite se neodtrgljivo Kristusove vere! S tem si lahko pridobite veljavo in slavo med drugimi rodovi. Velikost kake dežele ni ravno odvisna od razsežnosti svojega kraja, marveč je odvisna od čednosti, od značajnosti svojih prebivalcev. Naj so Slovenci živo verni in resno pobožni, naj so kot mravlje marljivi, naj so trezni in zmerni, blagosrčni in velikodušni: in slovenska dežela bo veljavna, slavna, občudovana.

Toda dovolj besed! Dejanje nastopi! Nastopi vzajemno potegovanje za krščansko vedo in umetnost, za krščansko družino in šolo, za krščansko uredbo človeške družbe, za krščansko srenjo, deželo in državo!

V izvršitev tega načrta stopimo združeni v tabor Kristusov, pred katerim bežé

sovražne sile! Kdor je Gospodov, kličem s svetopisemskim pozivom, se naj pridruži nam! (II. Moz. 32, 26.)

Križ Kristusov je naša trobojnica, nad katero še doslej ni bilo dobitnika — zmagovalca in ga ne bo, dokler bo sijalo solnce na nebu. Ta trobojnica, sveti križ, vihraj in plapolaj in spominjaj Slovence tužne pretelosti in boljše prihodnosti. Pod njo so se pred očetje hrabro bojevali in so najhujše nezgode srečno prebili. V njej je gotova zmaga tudi za njih zveste sinove in pobožne hčerke.

Moje zadnje besede pa naj bodo zadnje besede svetopisemske knjige: Pridi, Gospod Jezus! Jaz pridem kmalu. Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi! Amen. (Apok. 22, 20. 22.)

Krizantema. *)

Vse izmira, ti edina,
krizantema, snežno bela,
čašo svojo si razpela,
ni pretrda ti ledina.

O, povej, cvetica nežna:
Zakaj čuvaš tihe grobe?
V senci smrti in trohnobe
zemlja ti ne bo hvaležna.

Grobna cvetka, jaz edina
z vrta sem se preselila,
da bi s solzo omočila
v dan vseh mrtvih grob trpina.

Dasi šibka, snežnobela,
mrzlih sap se nisem zbala,
da tolažba z mene brala
bi sirota osamela.

Trde zemlje tu ne čutim,
saj je s solzami pokrita,
v njih ljubezni žar se svita,
tiho bol v vsakteri slutim.

V temni nočni plašč zavita,
ni me strah tu med grobovi,
čuvajo me blagoslovi
vzdihov in molitev sveta.

Mrtvo vse, le jaz sem živa,
vsako leto zopet vzklijem,
upe zlate v srce lijem,
da o večnosti zasniva.

Grobna cvetka sem presrečna,
tih prah je moja greda,
solnčna pa mi je beseda:
Človek, duša ti je večna!«

*) Cvetlica, ki o Vseh svetih (belo) cvete.

Poglej Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo!

VII. Obljube Srca Jezusovega.

(Dalje.)

5. Na vsa njih dela bom izlil obilen blagoslov,

a) **Naša slabost.** Morebiti bi si utegnil kak častivec Srca Jezusovega misliti: »Srce Jezusovo mi je odprto, tam sem varen, tam bom počival — pa bi zanemarjal delo v njegovo čast in lastne izpopolnjenje. To bi ne bilo po željah in namenih Jezusovih. On je sam prišel na svet delat in trpet. Skoro nikdar si ni privoščil počitka, trpel je lakoto in žejo in vse zemeljske nadlege, da je več dosegel za čast božjo in naše zveličanje. Ni učil, da naj se brezskrbno udamo njegovi ljubezni. On pravi: »Ogenj sem prinesel na zemljo in kaj hočem družega, kakor da gori!« »Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji samega sebe in naj hodi za menoj.« Poslal je apostole po svetu in jim rekel: »Pojdite in učite!«

Gospod torej hoče od svojih zvestih ognja navdušenosti, da bodo več storili v njegovo čast. Tudi nam se odpira veliko in lepo polje delavnosti. Koliko slabosti in napak vidimo še vedno pri sebi, izpolnjevati imamo dolžnosti svojega stanu, pri domačih, sosedih in družih znancih vidimo marsikaj napačnega, radi bi se lotili kakega večjega dela ali podjetja, da sebi ali drugi mpreskrbimo dostojno življenje, radi bi bili vsem dobri, toda ko je treba izvršiti delo, izginejo sklepi, ostane le trst od vetra majan; kamor ga svet in lastna nemarnost zaneseta, tam je.

b) **Bodi srčen!** Ko smo slabi, potrebujemo srčnosti, one poglavitne čednosti, s katero začnemo in izvršujemo dobro vkljub vsem težavam; potrebujemo velikodušnosti, s ka-

tero se človek z veseljem in navdušenjem loti najtežavnejših stvari in daruje se, le popolnoma v dosego onega dobrega namena. Vojaki gredo v boj iz ljubezni do cesarja in domovine. Vojaki Srca Jezusovega gredo v boj zoper ves svet, ki se jim nasproti stavi, zoper lastno nagnjenje, ki jih ovira pri tem boju. Kje naj se kaže ta vojska? Kjerkoli spoznaš, da je mogoče kaj napraviti za večjo čast božjo. Gotovo imaš vsak dan sto priložnosti, da odvrneš kaj hudega pri bližnjem. Lastno ponižanje stori vse lahko iz ljubezni do Jezusa. Torej ni po volji božji ona sladka lenoba, ki vse le od Boga pričakuje, temveč veselo delo, ko človek samega sebe žrtvuje v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Takemu delu in zaupanju je obljubil Jezus svoj preobilni blagoslov, če bomo častili njegovo Srce. »Na vsa njih dela, karkoli poskusijo iz pravega namena, za čast božjo ali srečo bližnjega, izlil bom svoj preobilni blagoslov.« Poglej apostole: brez denarja, brez učenosti, brez vseh svetnih pripomočkov so spremenili obličje zemlje. Sveti Vincencij Pavlanski je bil ponižen, reven duhovnik, pa je s svojim delom posvetil duhovnike, ustanovil za priprosto ljudstvo misijone, sezidal na sto in sto bolnišnic in sirotišnic. Še dandanes prejemajo milijoni dobrote njegovega delovanja. In sveti Ignacij! Krivoverstvo je razprostrlo svoja krila skoro čez ves krščanski svet, Cerkev je bila v nevarnosti. Bog ga je poklical, da jo podpre. Ničesar ni imel, ničesar ni znal, razun Boga ljubiti. Zato je imel eno geslo: »Vse za čast božjo.« V tridesetih letih ni zamudil niti ene priložnosti, prav vse delati za čast božjo. Ni se bal zaničevanja, ne

bolezni, ne nesreč: »Vse za čast božjo.« Leta 1541 je bil pri P. Lainezu, svojem tovarišu ki je po njegovi smrti postal general jezuitov. Zraven je bil P. Orvideo, ki je bil pozneje patriarh v Afriki. Ignacij je vprašal Laineza: »Kaj bi ti izvolil, ko bi ti Bog rekel: Ali hočeš, da vzamem precej tvojo dušo iz telesa in jo večno izveličam, ali hočeš še nadalje živeti, brez gotovosti, če boš izveličan ali ne. Kakršnega te najdem v smirtni uri, tako te bom poplašal ali kaznoval! Če bi vedel, da moreš pri daljšem življenju še mnogo velikega in dobrega v službi božji izvršiti, kaj bi izvolil in kaj bi odgovoril?« Lainez pravi: »Rekel bi, naj precej umrjem, da dušo rešim in nebesa dosežem.« »Jaz pa,« pravi Ignacij, »bi svoje oči na Boga obrnil in nato, kar bi mogel še storiti za njegovo čast in ga prosil, naj me še na svetu pusti.« — Vse je Bogu dal, vse je le za Boga delal in Bog mu je dal ljubezen, ki je vžgala njegove tovariše in velik del sveta, ki je nam Slovencem ohranila katoliško vero, ljubezen, ki še zda pri duhovnih vajah sv. Ignacija leto za letom vžiga na tisoče src, da v žrtvovanju svoje sreče gredo za križem svojega Odrešenika. Saj je to prava ljubezen Srca Jezusovega. »Na vsa njih dela bom izlil preobilo svojega blagoslova,« je rekel Gospod. Kaj vse zamore človek s stanovitno voljo in žrtvovanjem samega sebe! O prvih časih krščanstva pišejo, da je bila kri mučencev seme kristjanov. Čim bolj so mučence morili in so ljudje videli njih stanovitnost in srečno in mirno smrt, bolj so želeli izvedeti za ono skrivno moč, ki je napravila take čunake, bolj so se izpreobračali, bolj je raslo število kristjanov.

Dandanes moremo prav isto reči. Kri mučencev, to je onih, ki sami sebe premagajo, ki vsako delo in vsako zoprnost radi sprejmejo, ki darujejo in žrtvujejo svoje srčne želje in nagnjenje v čast božjo, je seme kristjanov, pripomore in doseže, da bodo tudi mlačni bolj spoznali svoje dolžnosti in bodo potrjeni v veri izkušali enaki postati presv. Srcu.

»Vzemi, o Gospod, mojo prostost, vzemi moj spomin, vzemi mojo voljo. Kar imam, si mi ti daroval, tebi vse vračam, tvoji volji

se izročim. Le svojo milost mi daj, pa sem zadosti bogat, da ničesar več ne zahtevam. Ne bom gledal nase, kar je meni všeč, gledal bom le nate. Kar ti od mene pričakuješ, bodem s tvojo milostjo izvršil, ko bi bilo treba preliti srčno kri. Potrdi me, usmili se me!«

6. Grešniki bodo našli v mojem Srcu studenec in neizmerno morje usmiljenja.

Kdor je kriv, se boji resnice. Kdor je postavo prestopil, ima strah pred kaznijo, ki ga bode zadela. Vsak grešnik je kriv pred Bogom, ker je zanemarjal njegove zapovedi. Vest mu kaže neskončno veličastnega Sodnika, katerega je žalil in zaničeval. Pravične straši spoznanje, da so veliko milosti in dobrih del zanemarili. Še leta in leta po storjenem grehu, ko je že davno ponehal ogenj strasti in zmot mladosti, se vedno na novo vrača vprašanje: »Ali mi je Bog odpustil, ali sem vse prav povedal pri spovedi in zadosti obžaloval?« — To je ena najhujših dušnih skušnjav, ki nas napravi nemirne in žalostne. Kako dobro je takrat, če se človek spomni na božje usmiljenje, katero je Bog tako očitno razodel: »Kakor resnično živim, pravi Gospod: Nočem smrti hudobnega, temveč da se hudobni vrne s svojega pota in živi.« »Vrnite se, vrnite se s svojih prehudobnih potov! in zakaj bi umrla Izraelova hiša?« — »Z večno ljubeznijo te ljubim, zato te iz usmiljenja k sebi vlečem.« — Odrešenik je prišel na svet, se je pogovarjal in jedel z grešniki, odpustil Magdalen, Caheju in Petru, povedal priliko od zgubljene ovce in zgubljenega sina: »Večje veselje je v nebesih nad enim grešnikom, ki se spreobrne, kakor nad devetindevetdeseterimi pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo.«

Da bi nobeden ne dvomil, je razodel svoje Srce in ga odpira vsem, tudi največjim grešnikom: »Pridite k meni vsi, ki ste obteženi in jas vas poživim.« Kako lepo nam to Srce pojasnuje božje usmiljenje. Med nami je, ne da bi nas sodilo ali pogubilo, temveč vsem le dobrote izkazovalo. On me išče, me čaka zgubljeno ovco, nesrečnega otroka. Predno revež na vrata potrka, mu že odpreš, o Gospod! Predno pade na kolena, mu roko

podaš, predno solzo prelije, ga obsuješ z usmiljenjem; tvoja ljubezen, tako željna našega izveličanja, se nagiba k nam, če prav vidiš vso grozo naših grehov in nevhvaležnosti. — Ko človek kleči skesan pred tabernakljom, se mu zdi, da sliši glas: »O ljubljena duša, z odprtimi rokami te čakam, ne da bi se nad tabo maščeval, le rešiti te hočem vsake nevarnosti. Pridi nazaj, da te z veseljem sprejemem in vse pozabim, kar si mi hudega storil, pridi nazaj, da ti milost dam, dano milost pomnožim, pomnoženo ohranim in vse večno poplačam.« — Ali te more on zapustiti in obsoditi, ki je umrl, da bi ne bil obsojen? Ali te bo on odgnal, če ga iščeš, ki je prišel na svet, da bi tebe iskal? Praviš: Moji grehi so preveliki, da bi mogel upati! — Ali morejo biti večji, kakor je bila daritev Jezusova na križu?

»Grešniki bodo našli v mojem Srcu studenec usmiljenja.« Torej grešniki brez pridržka. On ni rekel: mali grešniki, neke vrste grešniki; vsi, tudi največji. Če si padel kakor Marija Magdalena, če si ga zatajil kakor Peter, preganjal kakor Savel, bil razbojnik kakor Dizma, zašel od resnice kakor Avguštin, zato je v presv. Srcu studenec usmiljenja, t. j. prava milost, začetek upanja, ki ima pa toliko vode dobrote v sebi, da vsakemu zadostuje. Če gledam to presveto Srce, stopijo mi res moji grehi tem bolj živo pred oči, ker na njegovi popolnosti spoznam, kako malo sem ga ljubil do zdaj. Toda pri njegovem Srcu nimam strahu, pač pa solze kesanja in ljubezni.

Neizmerno morje usmiljenja obeta Gospod grešnikom. Naj ljudje še tolikanj vode rabijo, morja ne bodo nikdar izrabili, ko ga niti pregledati ne morejo. Kaj je studenec, potok, velika reka v primeri z morjem? Kakor kapljica, ki skoro izgine pri množini morja. — Srce Jezusovo je morje usmiljenja, t. j. tako neizmerno, tako neskončno, da so v primeri z njegovo velikostjo vsi naši grehi še vendar malenkostni. Odpusti mi, o Gospod, če sem kdaj dvomil o tvojem usmiljenju, če me je strah nad grehi odvrčal od dobrega! Na skalo sem postavil svoje zaupanje in ti me ne boš zapustil!

7. Mlačni bodo postali goreči.

Marsikdo začne dobro, pa vendar slabo konča ali vsaj nič ne napreduje. Pravijo, da je postal mlačen. Vživel se je v misel, da ne more kaj več storiti zaradi obilnih opravkov, ker je pretežavno vedno dobro živeti, ker ne more in ne mara biti preveč pobožen... Ta mlačnost se kaže v neki brezbriznosti za dobro molitev, za goreče prejetanje svetih zakramentov in v zanemarjanju dobrih del. Ima še strah pred smrtnimi grehi, bodisi da ne tako hudih skušnjav ali se boji sramote pri ljudeh, male grehe dela brez premisleka. Nasledki se kmalo pokažejo: prvotni ogenj pojema, skušnjave napuha in poželjivosti se oglašajo, mlačnost je gotova pot do vseh pregreh. Sovražniki in največji nasprotniki se popred spreobrnejo ter postanejo goreči, kakor taki mlačni kristjani, ker so sami s sabo zadovoljni. Gledajo veliko bolj le na to, kar je njim po volji, kakor na to, kar Bog hoče. Ravno ti mlačni kristjani so največ vzrok, da so sedaj ljudje tako posvetni in brezbrizni postali.

Mlačni bodo postali goreči. »Ogenj sem prinesel na svet.« Ogenj požge povsod vse, kar doseže zgorljivega. Tako dela prava gorečnost v dušnem oziru. Zgled nam je pokazal božji Odrešenik. Kako težavno je bilo njegovo življenje v Nazaretu, kako polno žrtev, ko je učil! Zjutraj so prišli bolniki in tujci, ki so ga hoteli videti in slišati. Do večera navadno ni imel časa, da bi se okrepčal, ponoči so prišli ljudje k njemu, ki se po dnevi niso upali zaradi ljudi; če ni bilo nobenega, je molil cele noči. On ni nikdar odnehal, nikdar iskal svoje sreče ali prijetnega življenja. Kaj pomaga ogenj, ki precej ugasne, ali luč, ki le brli in slepi, da ni mogoče delati. Nikdar ni nehala njegova gorečnost in potrpežljivost, še v smrtnem boju na Oljski gori ne... Pil je kelih, vzal križ, ker je Bog hotel, kakor je hotel in kolikor je hotel. Stanovitnost do smrti na križu kaže najlepše njegovo gorečnost. Nekaj te gorečnosti daje svojim zvestim, ki k njemu pridejo. V tem Srcu je ogenj ljubezni, prava ognjena peč gorečnosti. Kdor blizo pride, je zadet od žarkov njegove lju-

beznj, kakor je sam obljubil. Stanovitna gorečnost je pa le tam doma, kjer posvečevanje samega sebe v vztrajni molitvi in delu. Ker je bil Bog v Jezusu, je on svet odrešil. Trajne, velike in nadnaravne sadove bomo dosegli, če bo sveti Duh v nas stanoval. Čim bolj bomo sveti, bolj bomo želeli biti orodje v rokah našega Pastirja. Svetost se pa doseže s premagovanjem in zatajevanjem. To je pot, katero nam kaže presveto Srce do prave gorečnosti. — Vemo, da ogenj ugasne, če je veter presilen. Če je pa ogenj zadosti močan, ga tudi veter le še razširi. Mala go-

rečnost opeša pri težavah in nasprotstvu, prava ljubezen se pa šele takrat pokaže v vsi svoji moči. — Ogenj ne more dosti ogrevati, če je povsod okoli hud mraz. Če so vsi mlačni in mrzli, zgubi človek le prelahko pogum. Toda velik ogenj ogreje tudi v hudem mrazu; velika gorečnost, ki zajema svojo moč iz Srca Jezusovega, ne bo od drugih premagana, sama bo našla luč in jo dajala tudi drugim. »Nekaj semena je padlo na rodovitna tla in rodilo stoteri sad.«

Anton Oblak.

Sedeminštirideseto letno poročilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa za ljubljansko škofijo 1906.

Konec minulega bratovskega leta nas zopet opominja, da damo udom bratovščine pregled, kako se je delalo v preteklem letu v dosego vzvišenega namena naše lepe bratovščine.

Prva želja, da se molitev pred svetim Rešnjim Telesom povsod vpelje, se je skoraj do dobrega izpolnila. Po vseh slovenskih župnijah naše škofije se mnogo moli pred presvetim Zakramentom, in prepričani smo, da ta lepa molitev ne bo ostala brez sadu. marveč bo mnogo pripomogla, da ostane naše ljudstvo zvesto Bogu in sveti Cerkvi. Smem reči, da se je že sedaj marsikateri lep sad pokazal, kajti prav po tej molitvi se je marsikdo ohranil na pravem potu; namesto v družčino, šel je raji k molitveni uri, kar ga bo veselilo še ob zadnji uri.

1. Mnogo se moli, pa, imamo še drugo željo, in ta je, da bi se prav lepo molilo, to je, da bi bila ta molitev res prav pobožna, zbrana, goreča. Kjer se torej skupno moli, naj se moli počasi, da ima duh dovolj časa, to, kar jezik izgovarja, dobro premisliti, da se ne moli samo z ustnicami, marveč tudi v srcu. Ako se moli prenašlo, duh ne more dohajati jezika, in molitev ne more biti zbrana; ako pa ni zbrana, postaja dolgočasna in

kmalu se je človek naveliča; pobožne, zbrane, premišljene molitve se ne bo naveličal nikdar. Pri molitveni uri ni na tem, da se mnogo zmoli, ampak da se ura moli dobro, bolje je torej manj molitev zmoliti, pa te dobro, kakor pa mnogo molitev, pa brez premisleka. Le s pobožno molitvijo dosežemo pri glasni molitvi svoj namen, ta je: Čast Jezusu v presvetem Zakramentu. Vse naše življenje mora biti obrnjeno v čast božjo, zato nas je Bog ustvaril, da ga častimo. Triintrideset let je bival Jezus na zemlji in namen tega bivanja je bil, da je častil svojega Očeta. Ko je čas njegovega bivanja minil, vstopil je v tabernakelj in devetnajststo let že biva v presvetem Zakramentu, da časti svojega Očeta, in do konca dni hoče izpolnjevati svojo nalogo. Po Jezusu v presvetem Zakramentu tudi mi častimo svojega Očeta v nebesih, in le po Jezusu mu je naše češčenje dopadljivo.

Kadar klečimo pred tabernakeljnom v svetem premišljevanju, se nam zdi, da nam Jezus iz njega govori: Glej, tu sem jaz kot vedni častivec Očeta nebeskega, tudi tvoje življenje bodi vedno češčenje božje.

V sveti pobožnosti naj se naše srce resnično, živo združi z Jezusom v tabernaklju.

da bo naša molitev res prava, Bogu dopadljiva molitev. Mnogo je sicer današnje dni raznovrstnih pobožnosti, bratovščin, družb, toda priznati moramo, da jim pogostokrat manjka pravega duha, pravega jedra, prave resnobe. Vzrok temu je neka površnost, raztresenost, lahkomišljenost ali preslaba, premalo živa vera. Ravno pobožnost vednega češčenja je morebiti med vsemi najboljša, kajti k tabernakelju vleče dušo le vera, in ako se počasi, premišljeva je moli, vzbuja se v srcu pri prelepih molitvah zdaj veselo upanje, zdaj goreča ljubezen, zdaj strah pred grehom ali srčno kesanje in drugi pobožni občutki. Pri tej molitvi se zahteva neka resnoba, neka požrtvovalnost, da se vztraja celo uro. Reči smemo, da se pri vednem češčenju duša uči prav, dobro, pobožno moliti. Pobožnost vednega češčenja pa tudi sploh silno mnogo koristi, kajti ona pospešuje redno življenje vsake duše posebej. Že ta misel: častivec presvetega Rešnjega Telesa sem, vsako nedeljo molim svojega Boga v presvetem Zakramentu, — že ta misel sama ob sebi mnogokrat vpliva na dušo ob času skušnjave, da ostane srčna in ne zapusti prave poti.

Vedno češčenje posvečuje cele družine. Ako je dobra mati, dobra gospodinja vneta častivka presvetega Zakramenta, si bo z vso močjo prizadevala tudi svojo družino pripeljati pred tabernakelj in ne bo poprej nehala vabiti, dokler tudi vsi otroci, vsi posli ne hodijo molit k glasni molitvi. Še večje uspehe doseže brez dvoma dober oče, dober gospodar, ako je on sam zvest častivec. V taki družini potem veje pravi krščanski duh, v taki družini se zabranijo nerodnosti, taka družina postane res krščanska družina.

Vedno češčenje pospešuje posvečenje cele občine. Povsodi je nekaj slabih kristjanov, posvetnjakov, da celo zagrizenih sovražnikov Boga, svete Cerkve in vsega, kar je s Cerkvijo v zvezi. Toda tudi na te vedno češčenje ne bo ostalo brez dobrega vpliva. Vsako uro, kadar jih mnogo gre v cerkev molit presveto Rešnje Telo, se mora še tako malomarnim vest oglasiti, očitajoč jim: Glej, zdaj gredo ti in oni v cerkev molit pred tabernakelj, jaz pa grem po slabih potih; ta in oni moli v cerkvi, jaz lenarim po gostilnah ali slabih tovaršijah.

Vedno češčenje pospešuje posvečevanje nedelje. Koliko več se zdaj moli ob nedeljah, koliko bolje se obrača prosti čas! Umestno in spodbudno bi bilo, ako bi se pred molitvijo ob posebnih priložnostih ali važnejših dogodkih v fari naznanil nam en molitve. V vsej škofiji ali v domači, sosadni župniji se pripeti kaj posebnega, pojavljajo se izvanredne potrebe, ali pri boleznih, pri smrti kake osebe se molitev opravlja zanje, in tako se kaj lepo goji skupnost, medsebojna ljubezen.

2. Udje bratovščine presvetega Rešnjega Telesa so deležni mnogih duhovnih dobrot, zaradi tega naj bi vsi častivci pristopili bratovščini, da bodo deležni milosti, kakor so povedane v mali sprejemni knjižici. Poleg mnogih odpustkov, ki se jih udje udeležujejo, se vsak mesec pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom v ljubljanski uršulinski cerkvi opravi sveta maša za žive in mrtve ude te bratovščine in po sveti maši moli mašnik dva Očenaša in dve Češčenji Mariji s 129. psalmom »Iz globočine« za bratovske ude, ki so v pretečenem mesecu umrli.

I. F.

K Jezusu po Mariji!

X. Pismo.

Velečastiti, visokospoštovani g. župnik!

Vsa sem srečna, ker Vam zopet morem poročati o naši Marijini družbi. Ljudje pravijo: »Česar srce polno je, to iz ust vre.« Dovolite mi, da tudi jaz Vam javim, kar napolnjuje moje srce s tolikim veseljem.

Kako lep in podučen je bil govor, ki so ga naš predobri gospod voditelji imeli na praznik rožnivenške Matere božje.

Glavne misli v govoru so bile nekako sledeče:

V Gospodu ljubljene Marijine hčere! Le nekaj tednov še, in sprejete bodete med srečne Marijine otroke. Vprašajmo se pa: »Kaj hočete delati pri Mariji?«

Na to vprašanje vam danes odgovorjam. K Mariji greste kakor učenke v šolo. Marija vam je najboljša učiteljica. Njeno življenje so za nas najlepši nauki. Knjiga, kjer so zbrani najlepši nauki vam je — rožni venec.

Marijina šola je najvišja šola. Marija zasluzi ker je mati božja največje spoštovanje; srce njeno je polno najčistejše, potrpežljive, sočutne, krotke, nesebične in stanovitne ljubezni do njenih otrok — učenk; potem pa je Marija polna božje modrosti in znanosti. To so lastnosti in vrline, ki svedočijo, da je Marija najizvrstnejša učiteljica.

V tej šoli se je šolala večna modrost — sam Sin božji. Če tudi on tega ni potreboval, ker je bil vekomaj vsevedni Bog, je vendar poslušal Marijo in se od nje učil.

Kristus nam s svojim ravnanjem kliče: »Zgled sem vam dal, da tudi vi storite, kakor sem jaz storil.« Lahko trdim, da nas je

vse k Mariji v šolo poslal, ko je umirajoč zaklical: »Glej, tvoja mati!«

Marija pa nas zelo rada sprejme v svojo šolo, ko sama zatrjuje svoje veselje nad tem, rekoč: »Moje veselje je bivati s človeškimi otroci.« (Te besede polaga sv. Cerkev v usta Mariji.) V tej šoli zveličanja nas Marija uči, kako moramo krščansko živeti. In Marija nas vabi, da posnemamo njeno lepo in zgledno življenje z besedami večne modrosti, katerih se poslužuje sv. Cerkev za Marijo, ko pravim: »Blagor jim, ki ohranijo moja pota! Poslušajte nauk in bodite modri in nikar ga ne zametujte. Blagor človeku, ki me posluša in čuje pri mojih vratih vsak dan! . . . Kdor mene naide, naide življenje in preime zveličanje od Gospoda.«

Naivaznejše dogodke iz Marijinega življenja pa preišluujemo v molitvi svetega rožnega venca. Ko namreč preišluujemo skrivnosti učlovečenja, trpljenja in vstajenja Jezusa Kristusa, posebno častimo Devico Marijo, ker je bila kot mati Jezusova v najtesnejši zvezi s temi skrivnostmi.

V rožnem vencu se nam v lepih, živih podobah predočuje Jezusovo in Marijino življenje. Marijino življenje se nam pokaže kot lep vrt, kjer cveto vsakovrstne, najlepše, najbolj dišeče cvetke. Mi pa bodimo podobni čebelici, da iz teh cvetk nabiramo za se med krščanskih čednosti.

Odpirajmo pogosto in radi prebirajmo to duhovito učno knjigo. Učimo se iz nje prave modrosti in najpotrebnejšega znanja krščanskega življenja.

V tem pogledu morajo članice Marijine družbe biti vzor vsem drugim. Splošne krščanske dolžnosti ki sicer vežejo vse ljudi,

morajo Marijine hčere nad vse vestno in natančno izpolnjevati.

Za danes naj vas spomnim le na nekatere teh dolžnosti; ob priliki vam jih hočem tudi natančneje razložiti. V pravilih naše družbe se izmed splošnih krščanskih dolžnosti, posebno omenjajo sledeče:

Marijine družabnice naj splohi lepo in zgledno krščansko žive; posebno naj pazijo na sledeče reči:

3. Sv. Cerkvi naj bodo vdane s celim srcem; in kadar je treba, naj tudi branijo in zagovarjajo njeno čast in njene pravice.

4. Tudi domače molitve naj vestno in pobožno opravljajo, posebno jutranjo in večerno molitev. Navadijo naj se vsako jutro obuditi dober namen in vsak večer izprašati vest in potem obuditi popolen kes.

5. Kot otroci naj družabnice svojim starišem nikoli ne napravljajo žalosti in jeze;

Zbor prerokov. (V Orvietu.) Slikal Fra Angelico.

1. Nikdar naj se ne sramujejo svoje vere in pobožnosti, ampak nasprotno: v čast in srečo naj si štejejo to in pogumno izpoznavajo svojo vero pred svetom!

2. V cerkev in k službi božji naj pridno hodijo kadar utegnejo. Z lepim vedenjem v cerkvi naj bodo zgled vsem drugim.

nikoli ne smejo biti proti njim neubogljive, osorne in žaljive, ampak nasprotno: skušajo naj jim biti v pomoč in v veselje, ter jim lajšati težave življenja.

6. Kot posli ne smejo družabnice prepogosto menjati službe, razven če je služba nevarna za dušo. Znati morajo v službi kaj po-

trpeti; vestne morajo biti pri delu, skrbno pa se ogibati nepokornosti in trme, ker bi s tem družbi škodovale na dobrem glasu.

7. Popolnoma se morajo varovati: grešnega znanja, nepotrebne občevanja z drugim spolom, slabe družbe in vsega, kar je duši nevarno. — Ples se družabnicam odsvetuje. Samo v posebnih slučajih se smejo z dovoljenjem duhovnega voditelja udeležiti poštenega plesa. — Prizadevajo naj si pa prav posebno za to, da si ohranijo sveto čistost, ki je glavna stanovska čednost in največja lepota mladosti.

8. Poleg čistosti krasí krščansko devico najbolj ponižnost, zato naj Marijine učere Marijo tudi v tem posnemajo ter ljubijo ponižnost v vsem, tudi v svoji noši. Nosijo naj se stanu primerno, brez nepotrebne potratnosti in nečimurnosti.

9. Varujejo naj se opravljanja, prepirljivosti, sovraštva in vsega, kar žali bližnjega. Skrbe naj, da bodo z ljudmi kolikor mogoče lepo izhajale.

10. Rade naj prebirajo dobre knjige, na božne in podučne. Družbeno glasilo je »Bogoljub.« Popolnoma pa naj se varujejo vsakega slabega berila.

11. Nedolžnega in poštenega razveseljevanja jim družba nikakor ne brani, ker pobožnost je veselje v sv. Duhu. Zlasti naj ljubijo sveto petje in rade prepevajo svete in druge poštene pesmi.

12. Delujejo naj tudi apostolsko, to se pravi, da naj tudi druge od slabega odvračajo in za dobro vnemajo; povsod kjer je mogoče, slabo zatirajo, dobro podpirajo. Pomčnice naj bodo pri vsaki dobri stvari.

13. Izkazujejo naj rade tudi dela telesnega in dušnega usmiljenja.

Tako se glase pravila, ki vam zabičujejo najvažnejše božje in cerkvene zapovedi.

Nekdaj je pristopil mladenič k Jezusu vprašajoč: »Kaj naj storim, da dosežem večno življenje?«

Jezus pa mu je odgovoril: »Ako hočeš v življenje iti, izpolnuj zapovedi!«

Drage družabnice! Tudi jaz vam danes kličem: »Ako hočete v življenje iti, izpolnite zapovedi, zlasti natančno pa te, ki vam jih družbena pravila zaukazujejo, ker so najvažnejše, najpotrebnejše.

Da jih boste mogle imeti vedno v spominu, dobi danes po shodu vsaka članica en izvod tiskanih pravil. Prebirajte jih pogosto, da, dobro je, če se jih naučite na pamet; a najpotrebnejše je, da jih v dejanju izpolnujete. Ta pravila vam bodo kažipot k časni in večni sreči.«

Po govoru so nam g. voditelj priporočili rožnivenško pobožnost. Za dan celodnevnega češčenja so na podlagi posvetovanja pri seji predstojništva določili gotove ure za družbo, ki bo glasno molila iz »Večne molitve«. Zahvalili so se tudi za darove, ki so jih dekleta nabrale iz lastnega nagiba za dve revni bolni članici.

Po shodu so nekatere hitele takoj domov, druge, ki smo imele še čas, smo pa šle v družbeno sobo. Oddelek deklet, ki se pripravljajo, in v katerem sem tudi jaz, je bil danes prašan, koliko že zna pravila. Ko bi g. župnik videli, kako imenitno izprašuje naša Alojzija, ki nas pripravlja za vsprejem. Bilo je skoraj tako, kakor v šoli. Kmalu, upam, da že skoro napoči prelepi dan, ko bomo slovesno prisegle na zastavo Marijino.

Ob koncu svojega pisma se vam, prečastiti gospod župnik, priporočam v molitev ter poljublam roko ponižno pokorna služabnica

Angela.

Na praznik rožnivenške Matere božje, 1906.

Ne imenuj po nemarnem božjega imena.

Neki Francoz je šel pred časom po carigrajskih ulicah s psom ter ga poklical: »Sultan«. Turški uradnik ga čuje in ukaže zapreti, češ: sramotil je turškega cesarja, ki se nazivlje sultan. Moral je francoski poslanik zanj posredovati, da je bil oproščen. Ako kralji in cesarji tako nestrpnost gledajo na to, da se njihovo ime ne osramoti in sramotilce

celo kaznujejo s težkimi kaznimi: kako še-le bode kralj vseh kraljev se maščeval nad sramotilci njegovega imena! In vendar se tolikrat čujejo besede: Jezus, Marija, zakrament, krucifiks . . . Bodi pameten. Ne imenuj tacih svetih imen po nemarnem, da se izogoneš jezi božji. Teotim.

Za duše v vicah.

Približal se je zopet spomin vseh vernih duš v vicah. Na ta dan je naša sveta dolžnost, da se spominjamo živeje posebno naših umrlih sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov!

Kaj bi mi pač občutili, ako bi zrl našega ljubega očeta, našo predrago mater, našega dobrega brata, našo drago sestro v goreči hiši, okoli in okoli v plamenih! Ali bi jih ne izkusili takoj z največjo hitrostjo rešiti? Da, ako bi le slutili (ne za gotovo vedeli), da se še v tej goreči hiši nahajajo, ali ne bi vse skrajne moči napeli, da bi jih iz švigajočih plamenov rešili? Gotovo bi nam z vsako minuto naraščale bolesti, strah in želje, da jih rešimo, da jim pomagamo!

In vendar smo pogostokrat trdosrčni proti njim, proti onim, koji so zapustili to dolino solz. Nekaj časa po njihovi smrti jih še objokujemo, za njimi žalujemo, za nje molimo; toda kmalu si domišljujemo, da so njih duše že zveličane, da so v nebesih, medtem ko jih božja neskončna svetost še ni spoznala za zrele za nebeško kraljestvo. Resnica je, da je Bog neskončno dober, da je naš najljubeznivejši oče, toda umrla duša spozna pomen in madež greha v vsej drugačni luči, nego mi, četudi je bil greh že zbrisan. Ona se noče prej nastaniti v nebeškem kraljestvu kjer ni nič nečistega, dokler ni popolnoma čista. Popolnoma vdana v neskončno pravičnost božjo pričakuje od svojih zemeljskih

prijateljev molitve, milodarov, katere naj bi za njo, njej v prid radovoljno darovali. Toda, o kolika bolest, ako pričakuje zastoj te toliko zaželjene in potrebene pomoči!

Po pobožnih svetih razodetjih svetnikov in mnogih izvoljenih je pač gotovo, da so muke v vicah veliko hujše in trajajo veliko dalj časa, kakor si mi mislimo.

Zato ne smemo zanje nikdar jeniati skrbeti in moliti, češ, zdaj je pa gotovo že dobro z njimi. Pa tudi drugih duš v vicah, ne samo domačih, ne smemo pozabiti, ampak storiti zanje, kar je le v naši moči.

Posnemanja vreden zgled v tej reči nam je častita mati sv. Frančiška od sv. Zakramenta, ki je vse svoje življenje posvetila skrbi za duše v vicah. Od mladih nog je bila s celim srcem vdana dušam v vicah, in tako je vedno ostala. Vsak dan je molila zanje vse tri rožne vence, in vsak odstavek končala z: »Gospod, daj jim večni mir!« Molila pa je za nje tudi mrtvaški oficij molitve, ki jih duhovniki molijo za mrtve). Večji del leta se je za nje postila ob kruhu in vodi. Bičala se je trdo in nikdar ni odložila svoje spokorne obleke. Tudi pri spanju si je pritrgovala in se pokorila. Vsa svoja dejanja, vse svoje misli in besede, vse telesno trpljenje in notranje bridkosti, neprestano zalezovanje hudega duha, vse je obračala, vse darovala dušam v vicah. — Pa to ji ni bilo še dosti, napravila je z redovnimi sestrami sveto zvezo pobožnih

molitev in del za duše v vicah. Če so prišli duhovniki v samostan, jih je prosila, naj mašujejo za duše. Svetne osebe je prosila, naj darujejo obilno miloščine za nje. Da bi jim več pomagala, se je odrekla vsemu zaslužnju, ki si ga je pridobila s svojimi dobrimi in spokornimi deli in vse to je odstopila ubogim dušam.

Duše v vicah se pa tudi hvaležne izkazujejo svojim dobrotnikom. Tej svetnici so se prikazovale — kar se z božjim pripuščanjem more zgoditi — da so jo prosile pomoči, pa tudi da so se ji zahvaljevale. Ona se jih ni prav nič bala. »Celo tvoja bližina nam lajša bolečine«, so ji zatrjevale. Da bi njeno srce genile in sočutje vzbudile, so se ji prikazale v raznih podobah, z znamenji svojega poklica na zemlji, in navadno v svojih bolečinah. Te prikazni so jo zelo žalostile; toda na drugi strani so ji dajale neizmerno tolažbo. Ko so se ji prišle zahvaljevat, zagotavljale so ji, da ji bodo izprosile pri Bogu preobilno odlikovanje za vse, kar je za nje storila.

Predragi, ali bi ne mogli te svetnice tudi mi posnemati? Grešnikov izpreobračati nam

morebiti ni dana zmožnost in priložnost. Toda dušam v vicah pomagati, za to ima priložnost in zmožnost vsak, kdor le hoče, za to ni treba nobene učenosti, nobene zgovornosti. Pri spreobračanju grešnikov je morebiti veliko našega truda zastonj, brez sadu; molitve in dela za duše v vicah svojega sadu ne morejo zgrešiti, niso nikdar zastonj, ker so duše vedno sprejemljive za pomoč. To je apostolsko delo, katero lahko vsak opravlja.

Oh, vržimo se na to, da hočemo za duše v vicah zdaj na prav poseben način skrbeti; vse, kar vemo in znamo, zanje storiti! Bližnji praznik ali Spomin vernih duš v vicah naj bo povod, da začnemo; — še vse bolj kot do zdaj. Toda tudi, ko ta dan mine, ko mine ta mesec — mi na duše nečemo pozabiti. Celo leto in celo življenje naše bodi posvečeno temu delu, tej skrbi. Koliko bomo polajšali dušam bolečin, in koliko bomo sebi nabrali zaslužnja, to se ne da povedati. Prelepa e tudi navada, vse molitve in vse zadoščenje izročati v roke Marijine, da jih ona nakloni v prid tistim dušam, katerim najbolj želi.

Kraljica počasti sv. Rešnje Telo — krasen zgled.

Zgodilo se je v bavarskih gorah tole:

V preprosti cerkvi je klečala gospa sama; na prvi pogled se je lahko poznalo, da je imenitnega rodu. Nepremično je zrla na oltar ter upirala oko v tabernakelj; obiskat in molit je prišla včlovečenega Sina božjega v najsv. Zakramentu. Naenkrat se čujejo koraki, počasi se bliža nekdo, ključ v žagradu zaškriplje in vunkaj pred oltar stopi siv, častitljiv duhovnik, župnik kraja, oblečen s koretljem in štolo. Na oltarju prižge sveče, vtakne gorečo svečo v svetilnico za previdenje bolnikov ter jo postavi na oltarjevo stopnico; odpre tabernakelj ter vzame vunkaj iz ciborija sveto hostijo za bolnika, jo dene v burzo ter poklekne in moli najsvetejši Zakrament. Čez nekaj minut priteče mala, komaj pet let stara deklica in zašepeče go-

spodu, pa tako glasno, da jo je pobožna gospa slišala, tele besede: »Cerkovnik je na polju, nobenega ministranta ni nikjer dobiti in v celi vasi ni nikogar doma.« Ravno je hotel gospod župnik pokazati dekletcu, kako naj svetilnico drži in nese, kar stopi plemenita gospa naprej, poklekne pred Nasvetejšim, vzame mirno in brez besedice svetilnico v eno roko, v drugo pa zvonček ter reče duhovniku: »Velečastiti gospod, jaz grem z Vami!« Duhovnik zavzet pogleda pokonci ter vstane: »Pa Veličanstvo . . .« reče skoraj boječe. »Ako hočete iti« reče na to gospa »jaz sem pripravljena.« Duhovnik stopi brez vsake nadaljne besede k oltarju, vzame sv. popotnico in gre iz cerkve skozi vas proti nekemu holmu, kjer je stala slabožna, revna kočja. Naprej hiti deklica ter kaže pot, za njo,

pred molečim duhovnikom, pa stopa ponižno s povešeno glavo, tiho moleča, s svetilnico in zvončkom, siva kneginja, najbližja sorodnica nemškega cesarja, vdovela kraljica bavarska. Ko pridejo naprej po poti, ki se vije med gorskimi travniki, poklekujejo ljudje, na polju delujoči, ko čujejo iz daljave glas zvončka in vidijo duhovnika; ko pa ugledajo svojo kraljico, strmenja ni konca ne kraja. Najbolj prestrašen pa je bil cerkovnik; kar dirjal je domu, da se preobleče, osvobodi kraljico in vsaj na povratku v cerkev duhovnika spremi. (V onih krajih imajo navado, da duhovniki vzemo k bolniku več sv. hostij, kar jih ostane, jih nesejo slovesno nazaj v cerkev.) Gori v koči na holmu pa leži uboga bolnica, stara mati dekletca ter čaka željno Odrešenika svojega v najsvetejšem Zakramentu, edinega tolažnika v smrtni bridkosti. Duri se odpro, duhovnik s sv. popotnico vstopi; a bolnica v svoji pobožnosti niti ne opazi visoke gospe, ki je klečala med svetim opravilom ponižno med durmi.

Med tem sta šla po hribu navzdol dva gospoda, eden mladič, po novem kroju oblečen, na prvi videz domišljav in prevzeten človek, ki je glasno govoril, ter starejši, moder mož, ki je mirno vse naokrog opazoval. Videti je bilo, da je tujec, med tem ko je bil mladič domačin in tujčev vodnik. »Tu smo na tercijskih tleh« spregovori prešerno in prevzetno mlajši, pri vsakem koraku najdete znamenje ali kakšno staro babnico z rožnim vencem, v petek ne dobite nikjer mesa, če ga desetkrat preplačate, prav res ti ljudje so za sto let nazaj.«

»Pa vi ste vendar tudi katoličan« seže v besedo starejši. »No seveda, — odgovori mlajši — jaz sem svojo vero si sam skoval, kaj bi hodil k pridigam, saj vse sam vem in da le svoj poklic dobro izvršujem, kdo mi potem more kaj?« V tem trenutku se začuje v bližini zvonček in pri ovinku holma prihajata, vračajoča se od bolnice, duhovnik s sv. Rešnjim Telesom in kraljica zopet pred njim. Polglasno zakolne mladi gospodič ter obstoji za trenotek, očitvidno v dvomu, ali naj duhovnika naprej spusti ali ne? Pa že ga je prijel njegov starejši spremljevalec pod paz-

duho in ga je siloma naprej vlekel pred duhovnikom in kraljico. Stari gospod je pri tem klobuk z glave snel, mlajši ga je obdržal na glavi. »Saj tukaj človek ne more nikamor stopiti, da ne bi naletel na kakšno tako starinsko procesijo,« je mrmral mlajši tako glasno, da je moral duhovnik slišati vsako besedico, »pot je za vse, ne samo za te tukaj!« »Ali niste opazili gospe,« vpraša nato starejši, »gospe ki spremlja duhovnika? Videti je, da je plemenitega stanu!« »Videl sem jo, saj meni nič ne uide,« je na glas odgovoril, »je že tudi kaka stara babnica, ki se ji je duša na počez obrnila in neče umreti, ker ne more goska v nebesa. Morebiti bom sam kedaj, ako se postaram in me svet več ne mara toda ne . . .« in bogokletna beseda mu pride iz ust. »Jezik za zobmi« reče naenkrat polglasno poleg njega cerkovnik. A kraljica mu namigne, naj molči. Čez nekaj trenutkov prideta oba gospoda v vas, kjer se je v mraku zbralo mnogo ljudi, ki so čakali prihajajočega duhovnika. Cerkvjenik je stal poleg gruče mož, ki so s srditimi pogledi sprejeli oba tujca.

Sedaj se je približal duhovnik. »Stojta,« se začuje iz ust kmeta ostra beseda tujcema, »stopita v stran in napravita gospodu prostor!« Starejši gospod je obstal in se umaknil, mlajši je hotel uteči in nekaj zabavljati, pa žugajoče ga pogleda krepak kmet. »Sedaj pa tiho in drži jezik!« Vsi pokleknejo, le mladi nadutež še stoji s klobukom na glavi. Ko se je duhovnik približal na par korakov, sŕči naenkrat klobuk mladičev na tla in dve železni roki držita gospodiča kakor v kleščah, da ni mogel nič zrojiti. — Ta pa zakriči: »Ti sodrga, kaj? Prost sem in vas zaničujem.« »Sedaj je pa zadosti« se čuje glas mož, in naenkrat so obdelavale mladega petelina krepke pesti razjarjenih mož. Eden izmed teh pa reče starejšemu gospodu: »Ako gresta potem zopet skupaj, povejte temu buteljnu, da naj ne hodi nas tožit pred sodnijo, ker smo ga namlastili. Če pridemo pred sodnijo, bomo rekli, da smo ga zato, ker je bavarsko kraljico grdo žalili, pa nam noben sodnik ne more blizu, pravičnemu Bogu pa to človeče tako ne uide.

»Kraljico bavarsko? Kraljico?!« vpraša starejši gospod in izve, da, gospa, ki je nosila pred gospodom župnikom svetilnico in zvonček, to je naša kraljica Marija. Veste gospod, ta je bila pred lutrove vere, sedaj je pa že zdavnaj katoličanka in je tako pobožna in dobra, da ji skoro ni para v deželi. Nekaj mesecev potem je pa župnik opomnil kraljico tistega obhajila in rabuke, ki se je zgodila zraven ter pristavil: »Veličanstvo, ljubi Bog je v svoji previdnosti oni dogodek prav obrnil. Stari gospod, katerega je oni

mladič takrat spremljal, mi piše, da ga je oni dogodek jako pretresel in je spoznal resničnost naše sv. vere Prvo adventno nedeljo bo prestopil v sv. katoliško cerkev.«

Kaj se je zgodilo z mladičem, nismo izvedeli. Upajmo pa, da ga bo v poznejših letih tudi pamet srečala in bo tudi spregledal, ako mu Bog milosti ne odreče.

Kraljica je dala s tem nekako krasen zgled visokim in nizkim, kako se moramo ponižati pred najvišjim gospodom.

Teotim.

Kri za sv. vero.

(Dalje).

Prvi mučenci, katerim slavno smrt smo v zadnjih zvezkih opisali, so bili duhovniki. Izmed svetnega stanu pa je moral umreti kot prva žrtva sovraštva kralja Henrika VIII. Tomaž Mor.

Ta mož je bil vsestransko izobražen, učenjak in govornik, poleg tega pa olikan, ljubezniv ter vsem pravičen; zato so ga vsi ljubili in čislali.

V državni službi, kateri se je posvetil, je vsled svoje znanosti in spretnosti dosegel najvišjo stopinjo, postal je »kancelar« (prvi minister) v kraljestvu angleškem.

Pa tudi v tej visoki službi je nosil pod svilnato in baržunasto obleko spokorno rasevino. Zapisan je bil v red sv. Benedikta, se je bičal vsak petek, molil je vsak dan dnevnice Mariji Devici, ter se udeležil, če je le mogel, vsak dan sv. maše. Večkrat je oblekel tudi koretelj ter v koru pomagal peti, kakor je bila v onih časih navada.

Nekoč je to videl visok dostojanstvenik, ter pikro opomnil, da to ne gre za moža, ki je v tako visoki kraljevski službi. A Tomaž Mor je odgovoril: Za mojega kralja in gospoda ne more biti nečast, če služim najvišjemu Gospodu, našemu Zveličarju.

O drugi priliki ga je klical kraljev sel h kralju, ko je bil ravno pri sv. maši. A Mor je odgovoril prijazno: »Dovolj je, da opravi

službo, ki gre Bogu, potem pa bomo služili tudi kralju!«

Bil pa je obenem tudi krasen zgled ljubezni do sivega svojega očeta, ako je kot kancelar moral zasesti predsedniško mesto najvišjega sodnega zbora, je vselej pokleknil pred očeta, ki je sedel kot sodnik v tem zboru, ter ga vpričo ljudi prosil ponižno blagoslova.

Kakor hitro pa je Tomaž Mor spoznal, da namerava Henrik VIII. od Rima se ločiti, je toliko časa prosil kralja, naj mu odvzame visoko službo, dokler ga ni uslišal. Odslej je Mor živel z ženo in otroci bolj sam zase, ker ni imel mnogo premoženja, a vendar je užival srečo in zadovoljnost v domačem krogu.

A sreča ta ni trajala dolgo. — Kakor od drugih, je zahteval kralj tudi od Mora, da naj odpade od Rima. A Mor je možato odgovoril, da ne. Zato so ga vrgli v ječo ter zaplenili njegovo premoženje, ker so ga tako hoteli prisiliti, da se vda.

Toda Mor je ostal trden. Svoji družini je pisal iz ječe: »Ljubi Bog mi daj zvestobe in odločnosti, da raje umriem, kakor pa, da se mu izneverim!«

V ječi se je vršil tudi oni znani pogovor med njim in njegovo soprogo Alice. Ker je bila ta zares vdana svojemu možu ter jo je skrbelo, kako bo mogla odrediti otroke, je

nagovarjala in prosila v svoji kratkovidnosti moža in silila vanj, naj se uda.

Nato je vprašal Mor: »Kako dolgo draga Alice, pač misliš, da bi še mogel živeti?«

»Gotovo še dvajset let, ako je božja volja!«

»In za to malenkost, za teh dvajset let, naj prodam celo večnost? — Pa si res slaba svetovavka, Alice! Ko bi rekla vsaj nekaj tisoč let, bi vsaj nekaj kazalo; pa tudi tisoči let, kaj so proti celi večnosti!«

zdržati solz, tako, da ga je moral sam Tomaž tolažiti. Da se je mogel vrniti v svojo zaduhlo ječo, se je moral peljati Tomaž po reki Temzi; na stopnicah, ki so vodile doli k reki, ga je čakal njegov sin Janez. Ta do-bri sin je podedoval po očetu zvesto srce in trdno vero. Stanoval je ob tistem času da-leč proč od Londona, pa je zato celo noč pre-hodil, da bi še prejel zadnji blagoslov očetov. Glej, tu se je preril skozi množico k na smrt obsojenemu očetu. Oče ga je blagoslovil in

Kristus pred peklom. Slikal Fra Angelico.

Ker torej Tomaž Mor ni hotel odpovedati se katoliški veri, je bil slednjič obsojen na smrt kot upornik, in kralj je odločil »milo-stnim potom«, da se ne usmrti Mor kakor drugi, temveč, da mu odsekajo glavo.

Ko so obsojenca peljali iz sodne dvorane kjer je bil obsojen, v ječo, so mnogi navzoči na glas jokali; celo najvišji ječar se ni mogel

poljubiti, oči pa so mu zalile solze. Nato se je iztrgal iz rok sinu in stopil v čoln.

Še pretresljivejši prizor ga je pa čakal pri vhodu v ječo. Na obrežju ga je čakala njegova iskrenoljubljena hčerka Marjeta s sestrično in staro zvesto služkinjo Rotijo.

Komaj je hčerka ugledala očeta, se ni zmenila več za množico, ne za sulice straž-

nikov, planila je skozi gnečo k očetu, ga je objela ter poljubila; a druge besede ni mogla spregovoriti kakor: »Oče, oče!«

Tomaž Mor jo je ginjen blagoslovil ter jo prosil, naj se vda sv. volji božji ter da naj smrt njegovo mirno prenese. Ko se je pa oddaljil za deset korakov, je zopet planila hčerka k njemu, se ga je oklenila in ga poljubovala. A oče ni spregovoril nobene besede več, ihtel je, a ni izgubil zavesti. Tudi sin Janez, ki je za očetom prihitel, ter sestričina sta se poslovila zadnjič od njega naposled je objela še stara zvesta Rotija svojega dobrega gospoda.

Malo jih je bilo navzočih, ki bi pri tem pogledu ne ihteli, celo sodni služabniki so se solzili, kaj je pa očetovsko srce v teh trenutkih trpelo, je pa znano le ljubemu Bogu v nebesih.

Od tega časa Mor ni več videl ne žene ne otrok na tem svetu.

6. julija so mu pri svitanju dneva naznanili, naj se urno pripravi na smrt.

Blaženi Mor se je na to oblekel v svilnato obleko, kakor da gre na praznik. Ko mu je omenil ječar, da naj slabšo obleko obleče, ker ta pripade rabeljnu, ki je tako le »uboga para«, je odgovoril Mor: »Kako da imenujete »ubogo paro« moža, ki mi bo danes izkazal največjo dobroto?«

»Ne! In če bi bila obleka zlata, moral bi jo imeti!« A na ponovljene prošnje je oblekel

volnato obleko. Točno ob 9. uri je nastopil Tomaž Mor smrtno pot. Bled, vsled dolgotrajne ječe upadel, držeč sv. razpelo v rokah ter večkrat v nebo se ozirajoč je stopal mirnih korakov med biriči. Ko je dospel na morišče, se ozre z jasnimi očmi po množici ter izpregovori:

»Bratje, kličem vas na pričo, da umrjem v veri na sveto katoliško cerkev in kot zvest služabnik božji in kraljev!« Nato je pokleknil in molil 50. psalm.

Ko je vstal, je stopil k njemu rabelj ter ga je prosil odpuščanja. Blaženi ga je poljubil rekoč: »Ti mi boš danes izkazal največjo dobroto, ki jo more človek bližnjemu izkazati. Bodi pogumen in nevstrašeno izvrši svoj posel!«

Nato je pokleknil, položil glavo na tnalo, sekira je zablislila ter odsekala glavo. Na kraljevo povelje so glavo sv. spričevavca na londovskem mostu nasadili na drog, truplo pa je pokopala hči Marjeta.

Po smrti očetovi so zaprli tudi sina Janeza in hčer Marjeto zaradi sv. vere. Pa tudi onadva sta jej ostala zvesta, in če tudi nista dosegla krvave palme mučeništva, sta si vendar prislužila krono spoznavavcev.

Grenka in mučna je bila ločitev, ko se je ločil Tomaž Mor od svojih dragih; pa minula je, in sedaj so zopet zedinjeni na večno v kraljestvu večne sreče in radosti.

Misijonske drobtine.

Prihod misijonarja v vas.

Pater Has iz družbe Jezusove popisuje svoj izlet iz mesta Madure v Indiji v neko vasico na deželi. »Grem tje v Suragundi, da krstim 44 poganov. Slovesno me sprejmo. Cela vas je bila v vencih. Pridejo mi nasproti z godbo, in velika množica me spremlja v cerkev. Cerkev je mal z ilovico ograjen in s slamo pokrit prostor. Stene so čisto gole in edino bogastvo sta dva lesena svečnika na ilnatem oltarju. — V cerkvico pride za menoj poleg vernikov tudi več poganov. Vprašam jih: »Čemu ste prišli?« »Vas smo prišli pogledat,« odvrnejo. »Ali niste imeli drugega namena? To ni nič. V našo cerkvico pa vendar ne smete hoditi brez koristi. Kar imam, vam bom dal. Bogastva nimam, pač pa vam hočem povedati nekaj dobrih svetov, ako me boste poslušali.« »Gotovo, le povej!« Vsedejo se po tleh in jaz med njimi ter začnem: »Kaj ne, po noči vaše oči ne vidijo ničesar — vse se pa vam posveti ob sončnem vzhodu. Tako tudi ne poznate v temi poganstva prelepih resnic naše svete vere — resnic o Bogu, duši, večnosti itd. Poslušajte pa moje besede in se bo razjasnilo v vaših temnih glavah.« Govorim jim o pravem Bogu, o neumrjoči duši, o plačilu in kazni. Vmes jih pa vprašam večkrat, ali me razumejo.

»Vse razumemo,« odgovore. »Zakaj, vprašam vas, pa ne živite in ne delate po

tem?« »Oh oče, Bog je usmiljen samo do nekaterih in ne do vseh. Drugi morajo čakati ugodnega časa, da se jih Bog usmili.« S takim govorjenjem mirijo svojo vest. Med verniki v vasi znata brati samo dva. Vsakemu podarim katekizem. Različni ljudje pridejo in me prosijo najraznovrstnejših stvari in spominov. Neki ženi podarim rožni venec. Kako ga je bila vesela. Pade pred me, drži rožni venec z obema rokama, rekoč: »Nikdar in nikjer ga ne oddam, vselej in povsod ga hočem imeti seboj, pri delu in počitku, podnevi in ponoči.«

Kako lep zgled ljubezni do Kraljice presvetega rožnega venca.

Lepo spričevalo generala. General pl. Trota sodi takole o katoliških misijonih: »Povsod na zemlji, kjer sem videl katoliške misijone, v vzhodni in zahodni Afriki, na Kitajskem, povsod sama pridnost in delavnost, točno izpolnjevanje dolžnosti, življenje po načelu: Moli in delaj! Blagrujem katoliško Cerkev radi njenih uspehov in zvestih sinov«. Omenjeni gospod je komandant nemških čet v zahodni Afriki in po veri protestant.

Katoliški shod med Indijanci v Južni Dakoti.

Od 11. do 15. julija se je vršil v Južni Dakoti v Severni Ameriki katoliški shod za ondotne Indijance. Prišlo jih je do 4.000. Z veliko slovesnostjo so sprejeli škofa Ivana Stariha, ki je počastil zborovanje. Celo uro

daleč so mu prišli naproti in ga svečano spremili do misijonske postaje. — Zborovanje se je vršilo v dvorani posebne vrste. Ogradili so obsežen prostor z drevesci, katere so prepletli s smrečjem. In to je bila slavnostna dvorana. Obravnavalo se je posebno šolsko vprašanje med ubogimi Indijanci. Obenem je bil shod kakor nekak mision za poživljenje verskega življenja. V obilnem številu so pristopili k mizi Gospodovi. Ob sklepu je priporočal škoj posebno družbo treznosti. Oglasilo se je več mož. Pripomnim še, da so prišli Indijanci na shod nekateri po več dni daleč.

Tenkovestnost Budistov. Budistom (kri-va vera) je posebno prepovedano umoriti kako žival. Njihova vera namreč uči, da se duše umrlih ljudi preselijo večkrat v živali. In tako ni nihče gotov, ali ni morebiti v tej ali oni živali duša kakega rajnika. Kako silno tenkovestni so v tem oziru, naj spriča ta-le zgled: Bilo je v bolnišnici sv. Petra na Cejlonu. Usmiljenka zapazi pri nekem bolniku polno stenic. Opomni ga: »No, Sandeli, poglej v postelji polno mrčesa!« »To je dobro, sestra,« odvrne. »Ne, to ni dobro, to je slabo, nezdravo in nesnažno. Moramo stenice pokončati.« Sandeli molči. Sestra pove še enkrat: »Ali si slišal, stenice moraš pokončati. Pojdi v kuhinjo in prinesi posodo kropa.« Sandeli se popraska za ušesi in odkima: »Mi Budisti ne smemo nobeni živalici

nič žalega storiti. Bilo bi greh vzeti ji življenje.« Sestra se smeje: »Ti nočeš mrčesa pokončati, bo pa mrčes tebe.« »No seveda,« odvrne Sandeli, »mrčes me bo končal če ne živega, gotovo pa enkrat mrtvega, kar je nazadnje že vseeno.«

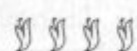
Smešna je tenkovestnost pogana in vendar osramoti ta strah pred grehom marsikakega kristijana.

Katoliški shod v Transvalu. Katoličani v Južni Afriki so se zbrali letos v juniju na prvem katoliškem shodu. Priporočalo se je posebno tesnejše združenje vseh ondotnih vernikov v različnih društvih, da združeni lažje ostanejo zvesti sveti Cerkvi.

Ekvador. Žalostne razmere vladajo v republiki Srednje Amerike v kraju, kjer je nekdanj cvela katoliška Cerkev. Na krmilo so prišli liberalni vodniki. Neko pismo ondotnih vernikov pravi: »Nesreča naše dežele se ne dá popisati. Pod geslom: »Živela prostost!« so pripravili naprednjaki našo lepo domovino do prepada. Vzgoja mladine je zanemarjena, hudodelstva se množe čudovito, siromaštvo raste. Alfaro, brezbožni predsednik, hoče izpeljati svoj načrt in odpraviti vsako sled krščanstva. Učitelja, ki bi se predrznili v šoli izpregovoriti o Bogu, takoj odstavijo. Kam pridemo? Prosimo, da nam Bog pošlje moža kakor je bil Garcia Morena. Le tak more nas še rešiti.« — Prosimo tudi mi, da Bog poniža sovražnike sv. Cerkve!

Razgled po Cerkvi.

A. Po svetu.

Velehrad. Dne 8.—10. septembra je bil Velehrad pozorišče nad vse veselega prizora. Zbralo se je ondi okrog 30 tisoč katoliških Moravanov, ki so združeni v takozvani kmečki organizaciji. Ta zveza, ki se je ustanovila pred pe-

timi leti, ima namen čuvati vero, narodnost in poganjati se za kmečke pravice. Vsako leto priredi zborovanje, ki pa nima le političnega namena in pomena, ampak služi tudi verski izobrazbi in praktičnemu krščanstvu. Letošnji shod je bil naravnost veličasten in v verskem oziru iz-

redno vzpodbudljiv, saj se je skupnega sv. obhajila dne 9. septembra udeležilo 3000 zborovalcev. Številka dosti jasno govori.

Po službi božji se je pomikal nepregleden izprevod na cerkveni trg k oltarju, ki je pred njim vsa množica ponovila krstno obljubo ter se je posvetila presv. Srcu Jezusovemu.

Nato je sledilo slavnostno zborovanje, ki je bilo bolj cerkvenega značaja. Šola in zakon sta bili glavni točki sporeda. Preprosti, kmečki govorniki so zadeli pravo, ko so naglašali, da pomeni razkristjanjenje šole in zakona boj katoliški cerkvi. Odkrito in odločno je manifestirala vsa množica za svojo mladino, ki ji ne pusti vzeti vere, in za krščansko rodbino, ki je ne pusti razkristjaniti in popaganiti.

Sestanek tretjerednikov se je vršil 9. septembra na Velehradu potem, ko so zaključili slovesno zborovanje. Na tem šestem sestanku so razpravljali o socialni nalogi tretjerednikov, o časopisju in o važnosti obljube. — V tem oziru se mi Slovenci pač še ne moremo kosati z dobrimi Moravani.

Princ-duhovnik. V Pragi je bil posvečen v duhovnika bogoslovec Jurij princ Lichtensteinski.

Napredek katoliškega časopisja. Kaj premore katoliška delavnost in podjetnost, kaže nemški katoliški dnevnik „Kolinski ljudski list“, ki izhaja trikrat na dan v 69 tisoč izvodih.

Nagrobni spomenik papeža Leona XIII. v lateranski kapeli bo slovesno blagoslovljen koncem decembra.

Novo cerkev grade Slovenci v Indianopolisu v Severni Ameriki. Kot župnik nove slovenske župnije je nastavljen č. g. Jožef Lavrič.

Kulturni boj se pričinja tudi na Španskem; sedanja liberalna vlada hoče nastopiti proti kongregacijam.

Katoliški shod v Friburgu na Švicarskem se je obnesel prav izborno. Vseh udeležencev je bilo okrog 20.000. Manifestacijski shod, ki so se mu pridružili vsi zborovalci s 30 godbami, je nudil ganljiv prizor. Na čelu je korakalo 200 zastopnikov švicarskih katoliških visokošolcev; dijaških zastav je bilo 20. Friburški katoliški shod je pač vesel pojav prodirajočega katoličanstva, če pomislimo, da velja Švica pred svetom kot protestantska država.

Častno prvenstvo. Prestolnica našega cesarstva, krščanski Dunaj šteje že 50 različnih kongregacij. Začenši pri vajencih, pri učencih meščanskih in srednjih šol so zastopani in združeni pod Marijino zastavo vsi stanovi. — Tudi doktorji in plemenitaši imajo svojo Marijino družbo.

Proticerkveni politiki na Francoskem so bili obsodili katoliško cerkev na smrt. Pričakovali so, da se bo po celi Franciji začel splošen beg iz katoliške cerkve, da bodo škofje in župniki prisegali na franasonsko postavlo o ločitvi. — Toda škofje stoje kot en mož na strani papeža. Odločnost, ki so z njo nastopili francoski škofje in duhovščina, bo brez dvoma ostala tudi trajna, saj se oglašajo škofje in verniki celega sveta, ki navdušujejo trpeče sobrate za vztrajnost. Sivolasi kardinal in nadškof pariški Richard prejema dan na dan bodrilna in tolažilna pisma ter izjave škofov celega sveta. V tej solidarnosti se kaže, da je katoliška cerkev edina, vsečloveška, kakor eno telo, in da rana, ki ji je prizadeta na enem udu, boli vse dele njenega telesa.

Upanje imamo, da bo trpljenje francoskih katoličanov zopet pomagalo utrditi katoliško zavest. Oni pa, ki so mislili, da Cerkev uničijo, bodo z začudenjem spoznali, da so jo njihovi napadi le utrdili.

Škof v Djakovem bo postal, kakor se čuje, dr. Stadler; za njegovega naslednika se imenuje sarajevski kanonik dr. Šerič, ki je rodom Bošnjak.

B. Po domovini.

Škofovska posvetovanja so se vršila ta mesec na Dunaju. Navzoči so bili tudi vsi slovenski škofje. Dne 13. oktobra je cesar sprejel v posebni avdijenci vse udeležnike škofovskih konferenc ter se je posebno prijazno razgovarjal z ljubljanskim knezoškofofom dr. Jegličem.

V I. letnik ljubljanskega semenišča je vstopilo 19 gospodov abiturijentov.

Vojni superijor č. g. Ant. Jaklič pride iz Zadra v Gradec.

Prenavljanje ljubljanske stolnice se bliža koncu. Visoke odre, ki so skoraj dve leti zastirali cerkvene svode, so odstranili. Želeti je, da bi veličastna cerkev dobila kmalu tudi boljšo razsvetljavo.

Na sv. Goro se je bilo podalo 7. oktobra okrog 400 romarjev iz Bohinjske Bele in Bleda. Odkar vozi nova železnica, je popotovanje na to priljubljeno božjo pot zelo olajšano.

Več pozornosti zasluži dobro urejevani list „Krščanski detoljub“, ki ima namen pomagati krščanskim staršem, zlasti materam pri vzgoji nedolžne dece. Tretji zvezek, ki smo ga dobili ravnokar v roke, ima celo vrsto zanimivih sestavkov; omenjamo le par naslovov: „Mati — vzgojiteljica“, „K nebeški materi“, „Kje dobi krščanska mati moč v svojih krizih?“ itd. List stane samo 80 v. in se naroči v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

Nov grob. Umrl je blage smrti v Zgornji Šiški dne 29. septembra vrl mladenič in vnet kršč. socialc Ivan Mrhar. „Slovenec“ je pisal o njem tudi tole: „Blagi pokojnik je poznal samo tri pota: Pot na delo, pot k društvenim shodom, kjer se je vnel za krščansko socialno misel, in pot v cerkev, ki ji je ostal zvest in vdan do zadnjega diha. Z mladostnim ognjem je ljubil tudi lepo knjigo in materino besedo; bil je spreten govornik, vendar javno ni veliko nastopal. Bog je hotel, da je skrito živel, skrito tudi trpel silne bolečine.“ Tovariši so mu preskrbeli sijajen pogreb. N. p. v m.!

Dva zlatomašnika Dne 21. septembra je na tihem praznoval petdesetletnico mašništva č. g. P. Tadej Gregorič, duhovnik frančiškanskega reda. Več let že blagi gospod ne more javno delovati, pač pa se k njemu radi zatekajo v celico duhovniki in svetovniki. Na dan zlate sv. maše so mu sobratje iskreno častitali. V odgovoru je g. zlatomašnik izrekel tudi besede, ki kažejo pravo redovno mišljenje in blago srce: „Ne želim si več živeti, ker star in bolehen človek je hiši v nadlego; ne silim pa umreti, ampak Bog naj naredi z menoj, kakor je njegova sveta volja!“

V Metliki pa je pred kratkim obhajal zlato mašo mil. g. prošt Fr. D o v g a n. Slavlje je bilo združeno z birmovanjem, zato je bilo tem sijajnejše. Ponižnemu, delavnemu in priljubljenemu g. zlatomašniku sta podelila odlikovanje papež in cesar.

Romanje na Brezje je priredilo dne 23. septembra „Podporno društvo tobačnega delavstva v Ljubljani“. Izletniki, ki jih je bilo čez

800, so imeli svojo službo božjo, ki je pri njej popeval dobro znani zbor „Kat. društva za delavke“. Razpoloženost, veselje, živahnost in zadovoljnost je bila vseobčna.

Družba sv. Mohorja šteje letos **81.979 udov**, t. j. 1593 manj nego prejšnje leto. Nazadovali smo torej nekoliko, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Naj bi ostalo i v bodoče tako!

Razmerje udov po posameznih škofijah oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9215 (— 221)	udov
2. Krška škofija	6173 (— 265)	„
3. Lavantinska škofija	25024 (— 658)	„
4. Ljubljanska škofija	32640 (— 678)	„
5. Tržaško-koperska škofija	4392 (+ 36)	„
6. Sekovska škofija	461 (— 52)	„
7. Somboteljska in druge ogrske škofije	265 (+ 21)	„
8. Zagrebška nadškofija	479 (+ 11)	„
9. Senjska in druge dalmatinske škofije	346 (+ 55)	„
10. Poreška škofija	107 (— 24)	„
11. Djakovska škofija	78 (— 8)	„
12. Bosniške škofije	213 (+ 9)	„
13. Videmska nadškofija	234 (+ 4)	„
14. Razni kraji	364 (— 48)	„
15. Amerika	1771 (+ 253)	„
16. Afrika in Azija	217 (— 38)	„

Vkup . . . 81979 (—1593) udov

Številka v družbenih »zlatih bukvah«, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narasla od 259.984 na 267.194, torej je vpisanih 7210 novih udov.

491.874 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila **10.800.934 knjig, reci deset milijonov, osemstotisoč, devetsto ter štiriintrideset knjig**, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali si bomo, da častiti udje dobijo knjige prej ko mogoče.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj t a k o j, ko dobijo »avizo«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo častitim poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji: Župnija Šmartno pri Litiji je podeljena č. g. M. Rihar-ju, kaplanu v Polju pri Ljub-

ljani; na njegovo mesto pride č. g. Fr. Oranič iz Trnovega pri Il. Bistrici; V Trnovem je nastavljen kot kapelan č. g. J. Hrovat iz Starega trga. Podeljena je župnija Stari trg pri Poljanah č. g. Fr. Zupančič-u, kuratu na Ustju; njegov naslednik je č. g. Anton Jerič. Premeščen je č. g. P. Rajmund Kubinek, duhovnik nem. vit. reda iz Podzemlja v Črnomelj in č. g. P. Kazimir Kosobud iz Ljubljane v Podzemelj. Na župnijo Mokronog je bil vmeščen č. g. Henrik Bukowitz.

* * *

Iz Ljubljane se poroča: Služkinja M. Z. iz Ileskove župnije na Dolenjskem je bila hudo oglušila tako, da je mogla le prav glasno govorjenje z veliko težavo razumeti. Kot zvesta hči ene ljubljanskih Marijinih družb je goreče prosila Marijo za pomoč. Šla je na Brezje na božjo pot in se ondi priporočila Mariji Pomočnici kristjanov. In njena nebeška Mati je uslišala njeno prošnjo. Koncem meseca septembra na večer je bilo. Šla je po vodo in začula je prvič vodo, ko je iz vodovodne cevi začela teči v posodo, v sobi je začula uro in potem tudi drugo govorico domačih. Vsa hvaležna je preblazeni Devici za zadobljeno pomoč. Hitite v vseh nadlogah k Mariji Pomočnici!

Bele vode. V romarski cerkvi sv. Križa pri Belih vodah je bil romarski shod na rožnivenško nedeljo, ki se je prav lepo svršil po običajnem redu. V tej cerkvi bosta letos še dva shoda, dne 9. novembra in 25. novembra. S tem se končajo romarski shodi in se zopet pričnejo drugo leto na dan sv. Gregorija.

V Boštanju je bilo sprejetih nanovo v Marijino družbo o birmovanju dne 2. septembra po presvetlem knezoškofu 15 mladeničev in 50 deklet.

Sv. Katarina nad Medvodami. Iz naših hribov niste prejeli še nobenega sporočila. Danes pa se nam nudi prilika Vam o dveh slovesnostih poročati. Na rožnivenško nedeljo je blagoslovil preč. g. kanonik Fettich - Frankheim kip presv. Srca Jezusovega, katerega je posebno lepo izdelal domač umetnik Jernej Trnovec. Potem je slovesno prvič sprejel v Marijino družbo 12 mladeničev in 14 deklet. Začetek je sicer po številu skromen; pa saj pravite, da se Marijini otroci ne štejejo temuč tehtajo. Da bi bili tako

težki, da bi jih ne odnesla nobena burja in vihar!

Št. Lenart nad Škofjo Loko. V prvem letu družbinega obstanka je Bog poklical 22. septembra v boljši svet Ano Ozebik, staro 23 let. Pogreb je bil slovesen. Spremile smo jo z gorečimi svečami in ji zapele ob grobu žalostinko v slovo. Sveti ji večna luč!

Maribor. Marsikateremu dekletu zaigra srce veselja ob spominu na slovesnost dne 26. avg., ko so Marijine družbe iz Maribora in okolice obiskale svojo nebeško Mater na slavnoznani božji poti, v tihi Pušča v i. Magdalenska družba se je že zjutraj odpeljala. Izvečine so te domače hčere ali služkinje še slovenskih staršev oziroma gospodarjev, ki radi puste dekleta k takim prireditvam. O tej družbi naj omenim, da šteje okrog 400 članic. Zdi se, da jih je še veliko premalo za obsežno Magdalensko župnijo, ki ima 13.000 duš. (Op. ured. Mi pa mislimo, da je to število že zelo veliko v sedanjem tako mlačnem času, ako so vsaj te vse dobra in zgledna dekleta. Marijine družbe se morajo tehtati, ne pa šteti. Moč in vpliv družbe ne zavisi toliko od števila udov, tudi ne od samih zunanosti n. pr. da ima vsa družba jednako (n. pr. belo) obleko, novo zastavo, da se mnogo piše po časopisih o družbi itd., ampak pred vsem od tega, da vsi udje res zgledno krščansko žive. Če je to, tedaj bode tudi število že samo raslo, drugače ne, in je tudi prav da ne.)

Služkinje pa, ki nismo mogle že zjutraj odpotovati zaradi dela, in ki hočemo pred vsem biti tudi dobre in pokorne služabnice, ker vemo da je to naša dolžnost, smo šele popoldne šle k Mariji v Puščavo. Bilo nas je okrog 70. — Potoma sta se nam pridružili Ruška in Selniška družba z zastavo in dekleta v belih oblekah Na božji poti je bil govor in pete litanije. Ko smo se morale posloviti, je bila naša splošna želja, da bi se še večkrat tukaj, enkrat pa vse tamkaj pri Mariji združile.

Na korist Marijanišču bo od 6.—11. novembra dobrodelni bazar v dvorani pri „Slonu“.

Sv. Jožef pri Mariboru. Družba za zidanje zvonika je imela 19. avgusta l. l. občni zbor. — Podporni udje so prispevali 394/20 K; dobrotniki 106 K; ustanovniki 400 K. Skupaj 900 K 20 v. Če prištejemo omenjeni vsoti še prosto-

voljne doneske neudov 475 K, znašajo skupni letošnji doneski 1375 K 20 vin. Ta vsota prišteta prejšnjemu kapitalu in obrestim znes 15.046'67 K. To je približno polovica vsega denarja, ki se bo izdal za novi zvonik, zvonove in orgle.

Vsem blagim dobrotnikom te družbe izreka vodstvo najprisrčnejši: Bog povrni in na priprošnje sv. Jožefa vse dobro podeli! Priporoča se še nadaljni blagohotni podpori, da bode mogel odbor skoro začeti s prepotrebno zidavo zvonika, katerega zunanje lice bolj in bolj razpada.

Ribnica. Naša dekleška Marijina družba šteje nad 300 udov. Večina je dobra, vendar semtertje odleti kaka pleva. — Na Veliki šmaren je bil slovesen shod pri Novi Štifti. — Iz naše družbe je v teku šestih let umrlo osem članic. Zadnja je bila Terezija Šega. N. v m. p.!

Studeno na Notranjskem. Namen raznih dopisov je, da se povedo dobre stvari iz kakega kraja, da jih lahko tudi drugi posnemajo, ako so jim všeč. Kažejo se tudi slabe strani, kakšne nasledke da imajo, da se od njih obrnemo s studom. V tak namen naj služijo te-le vrstice.

Odkar nisem poročal v velecenjeni „Bogoljub“, smo marsikaj doživeli. V tem času smo imeli duhovne vaje za obojno Marijino družbo. Udeležba je bila dobra. Kdor ve ceniti korist takih vaj, se jih rad udeleži, ker spozna, kako so potrebne; tudi najboljše orožje se v teku časa skrha.

S temi duhovnimi vajami je bilo združeno celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Dopoldne smo imeli več sv. maš; po vsaki se je obhajalo, molilo skupno za sv. odpustke; bila sta tudi dva govora. Pred vsako uro se je bralo četrt ure iz knjige: „Premišljevanje o presv. R. T. Tako se nekako malo olja prilije, da se bolj goreče moli. Šolski otroci so imeli ta dan prosto; deklice so prišle z venci kot male neveste Jezusove. Popoldan so se razdelile vse po raznih stanovih.

Zadnje predpusne dneve so imele žene svoje duhovne vaje. Tako je v smislu sinodalnih določil nasvetovano in to zelo primerno; v tem času so še bolj proste, tudi se s tem zabranijo predpusne nerodnosti, katerih so pač mnogo tudi matere krive, ker ne branijo svojim hčeram

na tako razuzdano razveseljevanje. Udeležba je bila dobra; ker se je to vršilo prvič v takem za take reči malo vabljivem času, moramo biti Bogu hvaležni, da se je tako končalo s povoljnim uspehom. Sklep smo naredili na pepelnično sredo zjutraj z papeževim blagoslovom. Eni so se udeležili šele zadnji dan, ker so spoznali, da je to vendar bolj pametno, kot predpusne neumnosti.

Umrli nam je vrl mladenič iz Mar. družbe. Pogreba se je udeležila obojna Marijina družba s svojima zastavama. Zapeli smo mu nagrobno pesem in se poslovili od njega za nekaj časa. Upam, da se vidimo v boljši, nebeški Marijini družbi. Tako-le na smrtno uro bi bil še marsikateri rad v Marijini družbi, ker vendar vsak vidi, da se laglje shaja za oni svet. Kar boš želel na smrtno uro, pa bo prepozno, to stori sedaj, ko je še čas.

Ako povem, da smo dobili v našo cerkev novo podobo presv. Srca Jezusovega, potem sem za sedaj pri kraju z našimi novicami. Blagoslovili smo jo na praznik presv. Srca Jezusovega; potem smo jo nesli lepo okrašeno skoz celo vas, prepevaje litanije presv. Srca Jezusovega; tako smo nekako celo našo župnijo posvetili Najsvetejšemu Srcu. Naj se naš Ono usmili!

Naznanilo ponočnim častivcem presvetega Rešnj. Telesa v Ljubljani. Ponoči med 1. in 2. novembrom bodo možje in mladeniči častili presveti Zakrament v cerkvi sv. Jakoba. Darovala se pa bode ta mesečna molitev v poseben namen, namreč za blagor duš vseh umrlih častivcev. — Molila se bode 20 ura: Vernim dušam v tolažbo. — Prijazno se zopet vabite vsi častivci presv. Zakramenta, da se v obilnem številu udeležite nočnega češčenja.

Odpustki meseca novem. 1906.

1. Četrtek prvi v mesecu. God vseh svetnikov. Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati pa v farni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožni-venške bratovščine v bratovski cerkvi.

2. Petek prvi v mesecu. Vseh vernih duš dan. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; izpovednik more namesto mojitve v bratovski cerkvi

določiti drugo dobro delo; c) udom rožnivenške bratovščine v bratovski cerkvi ali med osmino; d) udom bratovščine za uboge duše v vicah. Popolni odpustek vsem, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca in molijo v namen svetega očeta.

4. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpusti; 1. če obiščejo bratovsko kapelo in tam molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in tukaj nekaj časa pobožno molijo. — Udom bratovščine presv. Srca Jezusovega popolni odpustek proti navadnim pogojem, če se ga niso udeležili že 1. petek.

13. Torek. Sv. Stanislav. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa, kakor 1. dan t. m.

19. Ponedeljek. Sv. Elizabeta. Tretjerednikom vesoljna odveza.

21. Sreda. Darovanje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom rožnivenške brat. v katerikoli cerkvi, danes ali med osmino; b) udom škapulirske brat. karm. M. b. v redovni ali farni cerkvi.

24. Sobota. Sv. Janez od Križa. Popolni odpustek udom škapulirske brat. karm. M. b. v redovni ali farni cerkvi.

25. Zadnja nedelja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupaj molijo rožni venec.

26. Sv. Leonard. Porto mavriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni pa v farni cerkvi.

29. Četrtek. God vseh svetnikov iz treh redov sv. Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 26. dan t. m.

V molitev se priporočajo:

Za cel mesec november Krščanska krotkost. Javne zadeve: Sv. oče. — Sklepi katoliškega shoda. — Mladina po mestih. — Krščanski dijaki — Slovenci na tujem. — Boj proti pijančevanju. — Katoliška cerkev na Francoskem. — Boj za krščanski zakon in krščansko šolo. — Versko življenje med moškim spolom. — Misijoni.

Zasebne zadeve: Na duši veliko trpeča oseba. — Nekdo za potrpežljivost in razsvetljenje. — Neka družina; starši v dolgi boleznii za vdanost in potrpljenje. — Mir v neki družini. — Dekle Marijine družbe. — Trije bratje, hudi pijanosti vdani. — Dve bolni osebi. — Neka oseba v prav važni zadevi. — Neki duhovnik. — Neka župnija na Notranjskem in nje Marijina družba. — Pošten dijak, da bi srečno dosegel svoj cilj. Vse že priporočene, a še ne uslišane zadeve. — Vse zadeve Bogoljubovih naročnikov.

Zahvale za uslišano molitev.

Za od Boga prejete dobrote se zahvaljujejo: J. B. iz trnovske fare. — Neka Marijina hči od Sv. Gregorja. — M. Šibovec iz Ljubljane. — T. Grček iz Radeč. — Gothard Zupan pri D. M. v Polju. — J. U. v Boštanju. — Fr. Knific v Smedniku. — K. M. iz Metlike.

Štajerski duhoven, ki je v zadnjem času moral veliko britkosti in preganjanja ter zasramovanja prestat, se zahvaljuje Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jakobu in angelu varhu za to, da so utihnilo rogovileži in bili osramočeni zlobni jeziki, cerkev božja pa obvarovana pohujšanja. Hvala tisočera tudi blagim faranom, ki so najemali za svojega dušnega pastirja svete maše in ga tolažili z molitvijo in obiskom.

Darovi:

Za misijone v Aziji: Ivan [Narobe v Kamniku 1000 K.

Za misijone: Neim. 2 K; po č. g. Čadežu 10 K. — Za najpotrebnejše misijone: Marijina družba na Vrhniku 115 K. Iz Šk. Loke 20 K. — Za misijone na Balkanu: po č. g. Čadežu 8 K. — Za zamorce: po č. g. Čadežu 18 K. — Za odkup poganskega otroka: Marija Bergant v Stari Loki 20 K. — Za Klaverjevo družbo: Z Vrhnike K 15. — Za Varuhe sv. Antona Klaverjevi družbi: z Vrhnike 3 K. — Za sv. očeta: iz Velesovega 2 K. — Za Marijin d. m. v Trstu: Marijina družba v Šmartnem pri Kranju K 25/20. — Neža Maričnik iz Ivnika za zamorske misijone 140 K, ter zopetni dar 200 K v isti namen

Zahvala.

Vodstvo šolskih sester v Tomaju se s tem najsršneje zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, kateri so na ta ali žoni način pokazali svoje blago srce v podporo našega novorazširjenega zavoda. Osobito se pa zahvaljujemo sledečim darovalcem: Veleč. monsignoru Matiju Silu, čast. kanoniku in dekanu v Tomaju, kateri je daroval 30 K, č. g. Tiringerju, kaplanu v Tomaju 35 K, preč. gosp. Mat. Štraklju, župniku v Št. Petru pri Mariboru 60 K, preblag. gosp. dr. Andrej Schafgotsch, c. kr. namest. podpredsednik v Trstu 20 K, blag. gosp. glavar sežanski A. Rebek, veleč. gg. Tomaž Kajdiž in Andrej Zamejec, kanonika v Ljubljani, preč. g. Henrik Šonc, semeniski vodja v Trstu, preč. gg. župnika Ivan Koruza v Klanu in Jožef Knavs v Koprivi, preč. gosp. Nikolaj Stazinski, župnik v Planini vsi po 10 K; blag. g. France Wilček 5 K, preč. g. Štefan Jenko 9 K, preč. gg. Ivan Šifrer, župnik v Pomjanu in Janez Rozman, prelat v Ljubljani po 5 K; č. g. Andrej Pavlica, vikar v Gorici in gospica Marica Mohor v Koprivi po 6 K; preč. gg. Jožef Kragelj, dekan v Tominu 2 K, Jožef Omers, župnik v Sežani 3 K; č. gg. Jakob Ukmar, kaplan v Rojanu, Nikolaj Žugelj, župnik v Kringi po 2 K; veleč. g. Vekoslav Tavčar v Dutovljah in g. Lovro Živec, zidar, mojster v Skopem po 2 K; velispošt. gosp. Amalija Cigoj, posestnica v Šturjah 4 K; veleč. gg. Filip Černe in Vekoslav Večerina v Tomaju po 10 K; blag. gg. uradniki iz Sežane 40 K, „Vinarsko društvo“ v Tomaju 20 K. — Tem in vsem blagim dobrotnikom naše nove stavbe, ki so kakorsibodi pripomogli temu prekorištnemu zavodu, kličemo hvalno vdane: Bog plačaj in daj še obilo vrednih posnemačev k srečnemu izidu!

Šolske sestre Elizabetišča.

Krasen molitvenik po jako znižani ceni!

Moža, čigar slika prinaša današnja številka, je gotovo marsikatèri naših naročnikov osebno poznal; saj je preteklo še komaj nekaj let, kar je izdihnil svojo preblago dušo. Predoseljski župnik in knezo-škofijski duhovni svetnik gosp. Jožef Kerčon, ki je bil vzor duhovnika in je poznal edini smoter delovati za čast Božjo in izveličanje duš. Ta ne utrudljivo delavni duhovnik je obogatil naše nabožno slovstvo z mnogimi molitveniki, med katerimi je najboljši

Rafael

ali nauki in molitve za odraslo mladino. 4 nat., 350+10 str.

Ta molitvenik je glede na popolnost in mnogostransko vsebino vreden najtoplejšega priporočila; tudi se mu je preskrbela prav lična in trpešna vezava v priročni žepni obliki. Kljub vsej krasoti se je znižala cena temu molitveniku na 1 K (pri poštnih naročilih naj se doda še 10 vin. za pošt.)

Želeti bi bilo, da si nabavi ta krasen molitvenik vsak slovenski mladenič in vsako dekle, ter ga priporoča tudi svojim tovarišem in tovarišicam — Da se torej molitvenik hitreje razširi, je pripravljeno založništvo dati vsakemu ki naroči objednem ali polagoma 5 izvodov tega molitvenika, poleg znižane cene še eno naslednjih Spillmanovih povestij kot nagrado zastonj:

Praški judek. Ujetnik morskoga roparja. Maron krščanski deček z Libanona. Marijina otroka.

Pri naročilu na 5 izvodov molitvenika naj naznani naročnik, katera teh povesti naj se priloži pošiljati kot nagrada. Denar in naročila naj se pošiljajo

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevišča)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posrebrni in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelovočne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gōsp. Andreja Cebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

Kdor se hoče poučiti o alkoholnem vprašanju -

naroči si knjižico:

„Kaj je torej z alkoholom?“

Pisana kratko, jasno in pomenljivo.

Dobiva se po 70 vin. v **Katoliški bukvarni v Ljubljani.**

Ma Ma Ma Ma Ma

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. Solidno blago. Zmerne cene.

Tri nove Spillmannove povesti!

Izboren vspeh, katerega so dosegli slovenski prevodi krasnih Spillmannovih povesti, v prvi vrsti „Praški judek“ in „Žrtev spovedne molčečnosti“ nam je dal povod, da smo pričeli hitreje izdajati zbirko Spillmannovih povesti in podajamo slovenskemu ljudstvu in mladini tri nove snopiče:

V. zvezek: **Ujetnik morskega roparja.** Povest 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več.

VI. zvezek: **Arumugan, sin indijskega kneza.** Povest 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več.

VII. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest. Cena 60 vin., karton. 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Kupite! Naročite!

1. Nova pravila **Marijinih družb.**
2. Sprejemnice in pravila ter vpisovalne pole **družbe treznosti.**
3. „**Slava Mariji ob tristoletnici Marijinih družb**“, spominska knjižica. Cena 40 vin., po pošti 13 vin. več.
4. „**Ura moliti Jezusa v presv. Zakramentu**“. (Molitve obdane z odpustki za duše v vicah.)

Vse to se dobi v Ničmanovi prodajalni (Katol. tiskovnega društva) v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.